

KALĖDOS - DŽIAUGSMO ŠVENTĖ

Priekškrėščioniškios eros laikotarpyje žmonija skendėjo tamsoje ir dejonėse ir laukė ateisiančio Mesijo, kurio atėjimo pažadą nešiojo nuo Rojaus laikų savo prisiminimuose ir padavimuose iš kartos į kartą. Tą pažadą laikas nuo laiko primindavo ir pranašai, kurie gana tiksliai išpranašavo Kristaus atėjimo laiką ir vietą: nusakė Jo vardą, mirties aplinkybes, jos pobūdį ir mesianišką Kristaus atėjimo tikslą. Bet tolydžio žydų tautoj Kristaus atėjimo tikslas — gelbėti nusikaltimuose skendintį žmogų — buvo iškreiptas. Žydai laukė galingo karaliaus, kuris turėjo atkovoti jų kraštui laisvę, atsiskaityti su visais jų priešais, sukurti jiems žemėje neįsivaizduojamai gero gerbūvį, kur kiekvieno žydu turtus ir auksą turėjo vežti dešimtys jaučių. Atseit, žydai laukė pasaulinio ir materialinio valdovo. Tačiau kai sulaukė iš paprastų, nors ir labai šventos, šeimos atėjusio Išganytojo negalėjo savo viduj susitaikyti su šia realia tikrove. Buvusi ne sveika ir tik materialinė iliuzija, tiko pagrindine priežastimi, kad žydai negalėjo priimti sau u vadovą Jėzų Kristų, kuris skelbė visiems atlidumą, mėgo ne turtą, šalinosi nuo garbės ir mėgo nuošalumą. Didėnė dali žydų, ypač rašto žinovų, sav puikybės apakinti ir nusivylimo deginami niekaip negalėjo sutikti su tokio pobūdžio Kristaus mesianiškumu ir jie per visą Jo viešą gyvenimo laikotarpį jį ieškojo būdų jį pražudyti. Kristus nuoširdžiai buvo sutiktas tik vargšų ir prispaustųjų luomo — laukų piemenys buvo pirmieji Jo garbintojai. Jiems ir buvo pirmiausiai pranešta angelų linksmoji naujiena: „Skelbiu jums didelį džiaugsmą, kuris bus visai tautai, nes šiandien jums gimė Išganytojas“.

Kristaus atėjimo žemėn aplinkybės, kurios buvo tokios skurdžios, varganos ir paprastos, bet kartu ir labai šventos, mums yra sunkiai savo esmėje suvokiamos. Jos rodo tokias nuostabias Dievo ypatybes, — paprastumą, kuklumą, šventumą ir neturto meilę, — kad šių dienų išdidžiam žmogui visos tos dieviškos savybės lieka nesuprantamos ir nepriimtinos, kaip ir Kristaus laikų žydams. Tuo pačiu ir pati religija, dėl savo paprastumo ir joje reikiamo nuolankumo, daugeliui esti nepriimtina. Tačiau Kristaus žodžiai „jei netapsite kaip vaikai, neįeisite į dangaus karalystę“, tą Betliejaus paslaptį mums nemažai paaiškina. Dievas savo esmėje yra labai paprastas, bet kartu ir labai šventas. To jis reikalauja ir iš savo vaikų. Tuo atveju Jis yra linkęs pasirinkti vargingą aplinką su paprastais ir dorais žmonėmis, nei išdidžius „rašto“ žinovus. Jo vargingas užgimimas turi ir kitą labai gi-

lią prasmę — Jis gimė varguliu ir paprastu kūdikiu, kad drįstume prie Jo prisitarti. Tokiu Jis yra ir per visas dienas bažnyčių altoriuose. Tai yra visiškas kontrastas Dievo pasirodymams Senajam Įstatyme, kur Jis kalbėdavo žydams perkūnų gausmo aidais ir juos labai išgąsdindavo. Jie tada garbindavo Dievą iš baimės, bet ne iš meilės. Tokio garbinimo būdo Dievas nenori. Dievo ir žmogaus santus turi žymėti paprastumas, nuolankumas ir šventumas — tai Betliejaus žymės. Jas tenka prisiminti ir su jomis susitaikyti. Kito kelio prie Betliejaus praktinės Kūdikio nėra. Savo tikrojoj esmėj Kalėdos

bai dažnai taip atsitinka per Kalėdų šventes — jos yra švenčiamos nepsusveikinant ir į savo širdis neįsileidžiant tikrojo šių švenčių šeimnininko — Kristaus. Jam turi būti labiausiai skaudu dalyvauti tokioj šventėj, sėdėti kartu su savo vaikais, su savo tvartiniais, kurie į garbingiausių švenčių asmenį nenori nei pažvelgti, nei jo vardo prisiminti. Šiuo atveju esti iškreipiama tikroji šventės prasmė ir gimtadienį mininčiam asmeniui suteikiama tik skausmo.

Kiekvienas žmogus Kalėdų švenčių proga turėtų sakramentinėm priemonėm paruošti savo vidų Kristaus priėmimui. Kristus tada neliks už



KALĖDOS — DŽIAUGSMO ŠVENTĖ DIDELIŲ IR MAŽŲ

yra Kristaus gimtadienio minėjimas. Kiekvienas užgimimas yra šventas ir iškilmingas įvykis šeimos gyvenime, kuris vėliau metai iš metų yra minimas ir švenčiamas. Kaip saulės užtekėjimas atneša žemei šviesą, gyvybę ir džiaugsmą, taip ir naujo nario užgimimas atneša jo tėvams, broliams, seserims ir visiems artimiesiems džiaugsmą. Šis džiaugsmas vėliau metai iš metų yra minimas. Tuo plačiau ir iškilmingiau sukaktis švenčiama, jei ja yra minimas brangaus ir tauraus asmens gimimas, kuris aukojosi dėl visos žmonijos gėrio. Tad nereikia daug aiškinti kas yra mums Kūdikėlis Jėzus ir Jo gimimo sukaktis — Kalėdos. Jis gimė, gyveno ir mirė dėl visų žmonių išganymo. Jo visas gyvenimas buvo viena auka kitų gėriui, tad ir Jo gimtadienis visam pasauli su didžiausiu iškilmingumu yra švenčiamas.

Tenka vistik pastebėti, kad nekuriuose kraštuose, tautoje ar šeimose ši Kristaus gimimo šventė teturi tik grynai išviršinę iškilmių formą, neįeinant į patį jos turinį. Būtų skaudu kiekvienam žmogui, kai per jo garbei suruoštą didžiulę šventę, niekas neprisimintų, ar sąmoningai vengtų pasveikinti patį sukaktuvininką. Tačiau la-

durų per Jo garbei suruoštas šventes, bet užims šventėj prideramą jam vietą. Tada Kalėdos tikrai bus didelė džiaugsmo šventė, kur yra prisimenamas anas prieš du tūkstančius metų Jo gimimas Betliejaus kalnų kūtelėje. Kalėdos savo gilioj prasmėj yra didelė ir linksma šventė, nežiūrint kad pasauli daug kur slėgia netikrumas ir teroras. Panaši padėtis pasauli slėgė, jei ir ne tokiu dideliu visuotinum, ir Kristaus atėjimo laikais. Nežiūrint kokioj padėty mes bebūmėm, Kalėdos kiekvienam krikščioniui yra didelė džiaugsmo šventė, nes ji ženklina žmogaus atpirkimo pradžią.

Todėl ir visiems mūsų tautiečiams, kur jie bebūtų — karštuose atogrąžų kraštuose, šalčio sukaustytoje ir sniego apklotoj tėvynėj, ar poliarinės nakties tamsoje, benešantiems darbo vergų našta — linkime linksmy ir džiaugsmingų Kalėdų švenčių. Tegul visiems Kalėdų šventėse gimęs Kūdikėlis suteikia žadėtos ramybės ir kiekvienas iš jų tepajunta anos tyliosios nakties skambančius angelų giesmės aidus: „Garbė Dievui aukštųbėje, ir ramybė žemėje geros valios žmonėms“.

V. L. T.

"EL TIEMPO"
SEMANARIO LITUANO
Mendoza 2280, Avellaneda, Bs. Aires
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
No. 524296

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA

VISUS SAVO GARBES LEIDEJUS, BENDRADARBIUS IR SKAITYTOJUS SVEIKINAME, LINKĖDAMI NAUJAI GIMUSIO KŪDIKĖLIO JĖZAUS PALAIMOS, O TĖVYNEJE VERGOVĘ NEŠANTIEMS BROLIAMS GREIČIAU IŠVYSTI LAISVĖS AUŠRĄ.

„Laiko“ Redakcija ir Administracija

PAVOJINGA KRYŽKELĖ

KEPURĖ DEGA

Jau gerokai prieš NATO valstybių galvų konferencijai Paryžiuje prasidedant, laisvojo pasaulio susirūpinimas didėjančios įtampos akivaizdoje augo ir kerijos. Eisenhowerio liga, apie kurios pasėkas esame minėję, ši Vakarų nerimą dar labiau ryškino ir plėtė. Šio NATO Paryžiaus Koncerto proga, ir Chruščiovo raudonasis balalaikų ansamblis derino stygas. Indonezijoje kilusios riaušės prieš olandus, kuriose Maskvos nagai ir propaganda aiškiai matomi, be abejonės vis tai vakariečių rūpesčių ir nemigo naktų centrai. Visoje šioje politinėje maišaryje ir komunistinio nacionalizmo dirbtiname potvynyje, nerūksta ir raudonojo grašio ne užmaskuotam grąšinimui pavilale, kuriuos Bulganinas išsiuninėjo 15 NATO valstybių. Ne nuostabu, kad visa pastarųjų laikų politika panaši į vaikų žaidimą, kuriame kiekvienas žiriasi savo tėvų drąsa ir jėga iš tolo rodydami pusiau užslėptus „žaisliukus“ ir kuris paprastai baigiasi ašaromis ir kartais net apdraskytais veidais bei kruvinomis nosimis. Toks „politinis“ susikirtimas įvykdavo anais palaimingais vaikystės laikais, kai atstovaudami savo kaimą, susikibdavome su gretimais kaimo piemenimis, begindami kiekvienas savo bandos teises...

Šiame vakarų ir rytų žaidime, nežiūrint čia minėto panašumo, yra tačiau ir susirūpinimą keliančių skaudžių problemų. Iš tisa eilė Maskvos pavergtų tautų, belaukiančių laisvės, kurią jos pačios atgautų, jei tik vakarai vieningai netik žodžiais, bet ir darbais paremtų jų laisvės pastangas, kaip tai aiškiai ma-

tome iš Vengrijos įvykių pavyzdžio.

Todėl suprantamas ir Bulganino notos grąšinimas karu, jei vakarai nepasistengs „sugyventi“ taip kaip Maskva nori. Kremliaus susirūpinimas ryškiai matyti ir iš Kuznecovo pastangų Jungtinėse Tautose perspant bolševikinės „koegzistencijos taiką ir laisvę“. Žinodami gerai sovietinės politikos vingius, suprantame, kad visos šios pastangos grąšinimais ir įtaiga įpiršti savo nuomonę rodo, kad Maskvos padangėse nežiūrint nei „spūtnikų“, nei Chruščiovo tariamo autoriteto, bręsta įvykiai, kuriuos galima būtų apmašinti tik tarptautinės padėties pagerėjimu, tuo būdu sutvirtinant ir tą marga, teroristinių įrankių prikraudą komunistinį vežimėlį.

Netenka tad ir stebėtis, kad visa Kremliaus pastangų, grąšinimų ir „taikos“ ofensiva gali būti suvedama į lietuviškos išminties vykusį išsireikimą kalbant apie degančią vagies kepurę.

BŪTI AR NEBŪTI

Kasmet gruodžio mėnesį Paryžiuje susirenka NATO Taryba posėdžių. Šiais metais ji kiek įdomesnė, nes dalyvauja visų 15 valstybių vyriausybės galvos. Paprastai NATO Taryba sudaryta iš užsienio reikalų, finansų ir krašto apsaugos ministrų. Tuo būdu valstybės galvų dalyvavimas kaip tik ir pabrėžia šių metų konferencijos svarbą.

Buvo būkštaujama, kad dėl ligos negalėsia dalyvauti Eisenhoweris ir Adenaueris, tačiau ši baimė nepasitvirtino.

Šios konferencijos svarba yra (Nukelta į 2 psl.)

KALĖDOS

Kalėdos it žiedas pražysta
Ir meilę gyvenimui lemia.
Ir laimina Kūdikis Kristus
Mūs brangią ir mylimą žemę

Kalėdos. Žvaigždė sidabrinė,
Į širdį skaisčiai nusileidus.
Džiaugsmu suliepsnoja krūtinė,
Ir spindi pavasariu veidas.

Pakluonėj klevali ir berželiai,
Eglaitėmis kloniai nusėti.
Kalėdos. O kaip man berželių,
O kaip man klevų nemylėlių!

O kaip mums netrokšti, tėvyne,
Tau laisvės skaisčios ir didybės!
Kalėdos. Žvaigždė sidabrinė
Ir džiaugsmas krūtinėj sužibęs.

L. Žitkevičius



PAVOJINGA KRYŽKELĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

labai didelė, gi jos pasirošimui skirta daug pastangų gerokai anksčiau. Praktiškai ir dienvartė buvo nustatyta jau spalio mėnesį, Anglijos min. pirm. MacMillan besilankant JAV valstybėse. Pirmoje eilėje Maskvos pasisiekimai satelitų srityje verčia vakariečius ieškoti glaudesnio mokslo vyrų bendradarbiavimo. Be abejonės, ir politinio bendradarbiavimo klausimas, tarptautinių įvykių šviesoje susilauks atitinkamo aptarimo, gal net ir sprendimo, šis klausimas, suprantama, glaudžiai rišis su kariniais reikalais, ginklavimosi klausimas, modernųjų ginklų paskirstymas ir pagaliau finansiniais reikalais. Visa tai rodo, kad konferencijos apimtis yra didelė. Reiktų laukti todėl svarbių nutarimų ateities kelių nužymėjimui. Nuo 1945 m. besitęsianti kova tarp dviejų pasaulių, — demokratinio vakarų ir nihilistinio rytų, — pasiekia aukščiausią įtampimą. Valkiotos ir nuvalkiotos taikos ir sugyvenimo idėjos pagaliau įgauna aiškia „BŪTI AR NEBŪTI“ klausimo formą. Sugyvenimas, paties Eisenhowerio šiltai puoselėtas „didžiųjų ketvertuko“ konferencijos metu Ženevoje, įgauna tikrąją savo prasmę. Sugyventi, pagal Maskvos receptą, reiškia pasidaryti aklu „raudonųjų carų“ įrankiu, leidžiant Kremlui laisvai varyti savo griaunamąjį darbą, išplečiant vergijos viešpatavimą, palaidojant kraujuose ir ašarose plūstančių Europos tautų laisvės viltis ir pagaliau visiems susilaukiant „raudonojo jungo“.

SPĖLIOJIMAI IR TIKROVĖ

Jau esame minėję, kad Sov. Sąjungos grąšinimai šiai Paryžiaus konferencijai suteikia svarbos ir prasmės atspalvį. Tačiau, paliekant nuošaliai šį klausimo atspalvį, Paryžiaus konferencija įgauna prasmės, jei imame nagrinėti ją ir tarpusavių NATO valstybių politinių santykių plotmėje. Neseniai įvykęs santykių paaštrėjimas tarp JAV valstybių — Anglijos ir Francūzijos, dėl Tunisui pasiūlytų ginklų, prancūzuose yra pa-

likęs tam tikrų nuosėdų. Taip pat ir Kipro salos reikalas drumsčia politinių NATO vandenų skaidrumą. Neįneša jokių lengvatų nei Olandijos kivirčas su Indonezija, kur Maskvos naujų buvimas yra aiškiai junta, mas, jei nesakytų, užčiuopiamas. Be abejonės, Artimųjų Rytų ir Izraelio klausimas taip pat pareikalauja savo vietos darbotvarkėje.

Tikime, kad čia suminėtų politinių problemų sprendimui bus rastos visos patenkinančios išvados.

Kitas gana painus klausimas bus JAV valstybių siūlomas atominiais ginklais NATO narių aprūpinimas. Jau gerokai prieš Maskvos „sputnikų“ pasirodymą, ypatingai mažesnėse valstybėse, buvo juntamas karinių sluoksnių susirūpinimas dėl JAV atominių ginklų koncesijos. Net Anglijos Žemuosiuose parlamento rūmuose laboristai energingai kritikavo JAV valstybių norą išlaikyti savo žinioje ir Europoje esančių atominių ginklų priežiūrą ir kontrolę. Esą gali atsitikti, kad koks nors lakūnas amerikietis, praradęs nervus, — kaip tvirtino laboristai, — galis išmesti atominį krovinį, sukeldamas naują pasaulinį karą. Nors MacMillanui ir pavyko apraminti opozicijos seimo atstovus, tačiau ir kituose kraštuose noras turėti atominius ginklus nėra labai didelis.

Danija ir Norvegija yra aiškiai pasisakiusios nenorinčios turėti tuo tarpu jokių atominių ginklų atsargų. Bendrai ir likusioje Vakarų Europoje imama rimtai galvoti apie tam tikros Europos srities atominių neutralizavimą. Net pačioje Vokietijoje, kuri iš pradžių buvo prasiūsi atominių ginklų, imama abejojti, ypač socialdemokratams griežtai pasisakius prieš.

Iš tiesų atrodo esame padėtyje be išeities, tačiau JAV valstybių pasiūlymas įrengti raketoms leisti įtaisus — platformas ir Europos valstybėse, susilauks ilgos eilės svarstymų, kurių išvadoje atrodo, bus prieita prie vienintėlio sprendimo, — sename lotynų posakyje taip aiškiai išreikšto, — „nori taikos, ruošis karui“.

MŪSŲ NORAS

Nereikia aiškinti, kad ir lietuviai turime daug ir pagrįstų pretenzijų, kurias norėtume matyti patenktas. Pagrindinė jų tai reikalavimas *apsisprendimo teisės*. Suprantame, kad tai būtų Jungtinių Tautų reikalas, tačiau neseniai išgyvenę Vengrijos tragedijos paskutinį aktą, suprantame koks juokingai skurdus yra UN autoritetas. Tuo būdu ir mūsų viltys yra daugiau Šiaurės Atlanto gynybos pakte, juo labiau, kad išeinant iš geografinių sąlygų esame natūralūs NATO kandidatai.

Nenuostabu todėl, kad turime teisę matyti ir mūsų reikalų supratimą, ypač turint galvoje Maskvos sugyvenimo peršamas idėjas.

Trumpai suglausdami, savo reikalavimus galėtumėm išreikšti šiais punktais:

1. Laisvas tautos apsisprendimas ir plati savivalda.
2. Sugyvenimo pagrindas turi remtis ant plačios tautinės nepriklausomybės ir suverenumo teisių.
3. Socialinio gyvenimo pagrindai negali būti niekenu primetami, tauta pati juos nustato.
4. Politinis ir ūkinis tautos vystymasis negali būti kieno nors diktuojamas ar ribojamas iš šalies.
5. Patikrinti Jungtinių Tautų deklaracijoje nužymėtų žmogaus teisių įgyvendinimą.
6. Pašalinti iš krašto komunistų okupacines pajėgas, kad tuo būdu Maskva įrodytų tikro sugyvenimo norą ir pasiryžimą.

Išeinant iš šių samprotavimų, galime suprasti, jog sugyvenimas tėra galimas netik Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvo apsisprendimo atveju, bet ir visų kitų Maskvos naguose esančių tautų išlaisvinimu.

Tuo būdu, neišpildant čia suminėtų reikalavimų, savaime suprantama, negalima laukti, nei taikos nei sugyvenimo. Gi iš šios pastarosios prielaidos išplaukia ir dabartinės NATO konferencijos Paryžiuje svarba netik Europai, bet ir visam laisvajam pasauliui.

— a. b. c. —

Lėktuvo katastrofoj žuvo 61 asmuo

Gruodžio 8 d. įvyko Buenos Aires provincijoj, netoli Bolivar miestelio, didelė lėktuvo nelaimė, kurioje žuvo 61 asmuo, jų tarpe visa lėktuvo įgula. Lėktuvas sekmdienį 15.45 val. iš Ezeiza aerodromo pakilo savo reguliariai kelionei iš Buenos Aires į Bariloche. Pakeliui jis buvo užkluptas didžiulės audros ir dar ore didžiulės vėtros sulaužytas, nes lėktuvo uodega buvo rasta atstu 5 km. nuo nukritusio lėktuvo liemens. Statmenai nukritęs lėktuvas priedo dar užsidedę, kur ir žuvo visi juo skridę keleiviai.

Žodžiai paskatina — pavyzdžiai patraukia

J.A.V. oro pajėgų delegacijos vadovas, lakūnas Paul. S. Emrick, kuris atstovavo savo kraštą Argentinos aviacijos savaitėj, čia beviešėdamas pasirodė esąs pavyzdingas ir gilus katalikas — kiekvieną sekmdienį dalyvaudavo pamaldose ir priimdavo šv. Komuniją. Pirmą sekmdienį dalyvavo Katedroj, ir antrą — šv. Sakramento bazilikoje. Be to, kaip pažymi „La Nacion“, Paul. S. Emrick savo dideliu taktu ir nuosirdumu bei dideliu autoritetu savo specialybės įsigijo visų su juo turėjusių progos susitikti, simpatiją. Spaudos atstovai ta proga pažymėjo, kad jis stebino visus savo giliu ir išsamiu tikėjimo klausimų pažinimu ir tvirtu jų pabrėžimu gyvenimo praktikoje.

TIKĖDAMI, KAD MŪSŲ TĖVŲ ŽEMEI GREIT VĖL PRAŠVIS LAISVĖ, VISUS GEROS VALIOS TAUTIEČIUS ŠV. KALĖDŲ IR N. METŲ PROGA ŠIRDINGAI SVEIKINAME.

Argentinios Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba

KŪČIOS

MŪSŲ KŪČIOS mena puotą, vykusią kitados Mokytojo mirties išvakarėse. Toje puotoje kviečių duona virto eucharistine Aukos Duona. Per tris šimtmečius po to sėdę už stalo krikščionys laužė pašvęstą duoną savo agapėse — dvasinės vienybės ženklai, vienybės tarpusavyje ir su jų Mokytoju.

Dabar šių puotų niekur neberasi pasaulyje, tik pas mus ir artimuosius katalikiškus kaimynus. Kažkas perkėlė jas iš amžių glūdumos, iš krikščionybės lopšio į mūsų kraštus ir išlaikė per šimtmečius iki mūsų dienų. Daug kas iš krikščioniškųjų Vakarų apgaili, kad jų Kūčios, palyginus su mūsų, nebesuriša su pirmine krikščionyste.

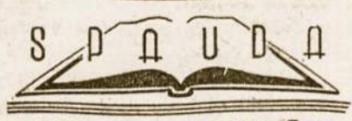
Mūsų Kūčios yra vienintelė išikilmė, sujungianti Paskutinės Vakarienes stalų su Betliejaus prakartu. Paplotėlis ir šienas yra tie du simboliai, kurie mena vieną ir antrą. Paplotėlis kalba apie Kūnu tapusią duoną, šienas — apie Kūnu tapusį Žodį. Šios dvi paslaptys — kalėdinė ir velykinė — savo esme yra tos pačios. Tai, kas įvyko Kristaus gimimu, turėjo būt atbaigta jo pašilikimu Eucharistijoje.

Mūsų Kūčių centras yra stala s (ne eglutė) su plotkeliu, šienu, pasninkiškais valgiais. Kūčių nuotikos — paprastumas, rimtis, pakili maldos ir giesmės dvasia, ne blizgesys, žaismingumas. Mūsų Kūčios šeimos šventė: prie stalo dėkojama Dievui už šeimos narių sveikatą ir prisimenami visi šeimos mirusieji.

(Iš kun. St. Ylos maldaknygės)



Zully Milda Bartnikaitė, kuriai gruodžio 25 d. sukanka 15 m. amžiaus



ATSIUŠTA PAMINĖTI „GINTARAS“

— Populiarus lietuvių kultūros mėnesinis žurnalas. Nr. 1, lapkričio mėn. Redaguoja Red. Komisija. Vyr. Redaktorius Stasys Vancevičius. Redakcinės komisijos nariai A. Žibas ir V. Puplėnis. Atsakomas red. H. Sant'Anna. Red. adresas: Rua Lituania, 67 Caixa Postal 7988 Sao Paulo, Brasil.

Pradėdama darbą redakcija savo žodyje į skaitytojus sako: „Išleisdami pirmąjį „Gintaro“ numerį lietuvių ir portugalų kalbomis paėmėm sau už tikslą plačiau pagarsinti Lietuvos ir jos išelvių vardą ne tik savųjų, bet ir svetimųjų tarpe. Gerai suprasdami šio didelio ir sunkaus darbo atsakomybę, ryžomės, nežiūrint į visas kliūtis, žengti su viltim, kad tą užsibrėžtąjį tikslą pasieksime. Mūsų šio kultūrinio darbo pasisekimas priklauso nuo visų geros valios lietuvių. Šį naują spaudos žygį pradėdame su didele viltimi. Jau pirmąjį numerį beruošiant

patyrėme daug palankumo, nuosirdaus padrasinimo ir medžiagiškos prisidėjimo iš daugelio mūsų bičiulių ir prietelių. Tas mums pridoda drąsos, pasiryžimo ir vilties“.

Naujai pasirodęs žurnalas daro malonų ir rimtą įspūdį, kaip medžiagos parinkimu, jos sutvarkymu, taip ir idėjinės linijos užėmimu. Kur vyrąja patriotinė ir katalikiška pasaulėžiūra, aiškiai, tiesiai ir tvirtai pasisakant už šiuos kiekvienam lietuviui amžinus principus. Žinant šias laikais tikrai nelengvas spaudos darbo sąlygas, linkime naujojo žurnalo Redaktoriams ir visiems bendradarbiams ryžto ir ištermės varyti pradėdą gražų kultūrinį darbą Brazilijos lietuvių tarpe bent iki bus atgauta Tėvynei laisvė, kuri tada tikrai įvertins ir padėkos išblaškytiems savo vaikams už jai laisvės dienų pagreitimą ir priartinimą.

AIDAI — Mėnesinis kultūros žurnalas. Nr. 8, 1957 m. Redaguoja Antanas Vaičiulaitis. Redakcijos nariai — T. L. Andriekus, OFM., J. Girnius, Alf. Nyka-Nilūnas. Meninė priežiūra — T. Valius, Leidžia — Tėvai Pranciškoniai.

KRISTAUS KARALIAUS LAIVAS — Tėvų Marijonų Bendradarbių Draugijos Savaitraštis. Lapkričio mėn. 1957 m. Nr. 44. Šiam nr. palapinta trumpa kun. M. Jodkos, MIC, biografija. Kun. M. Jodka, kaip žinome, atvyko darbuotis T. Marijonų vedamoje misijoje Argentinoje.

LAISKAI LIETUVAMS. Nr. 10, lapkričio mėn. Leidžia Tėvai Jezuitai. Redaktorius — J. Vaišnys, S. J. Red. padėjėjas — Bruno Morkaitis, S. J. Adresas 5541 S. Paulina St., Chicago 36, Illinois.

SV. PRANCIŠKAUS VARPELIS — Mėnesinis religinio - patriotinio turinio laikraštis. Leidžia pranciškoniai. Redaktorius T. Modestas Stepatis, OFM.

MŪSŲ VYTIŠ — Pasaulio Lietuvių Sąjungos vadovų ir akademiškų skaitytojų laikraštis. Nr. 5. (79). rugsėjo - spalio mėn. Leidžia Akademinis Skautų Sąjūdis. Vyr. red. ps. fil. E. Vilkas, 12601 So. Stewart Ave., Chicago 28, Ill.

SĖJA — Tautinės demokratinės minties laikraštis. Nr. 6 (57), rugsėjo mėn. Redaguoja redakcinė kolegija. Leidėjas - redaktorius G. J. Lazauskas. Adresas: 1649 N. Broadway, Melrose Park, Illinois.

AK, NEVERK MAMYTE!

Ak, neverk mamyte, kad prie Kūčių stalo, šiemet viena vieta vėl paliks tuščia. Ir nelauš iš rankų tos baltos plotkelės, kur kadaise laužiau būdamas dar čia...

Aš žinau Tu, sese, poterius kalbėsi, Prie užtiesto stalo Kūčių vakare. Mane prisiminus Tu gailiai raudosi, Ašaras nubrauksi skepeta balta.

Tuščioj mano vietoj dėki eglės šaką, Iš to pat eglyno, kuriame ganiau. Ir uždek mamyte Kūčių stalo žvakę, Tu taip padarysi, aš tikrai žinau...

Tu žinai, mamyte, kad ašai nevienas, Toli nuo Tėvynės atskirtas esu. Daugelis nevalgys šitos vakarienes, Toli nuo Tėvynės, nuo gimtų namų...

Ak, neverk mamyte, kad prie Kūčių stalo, šiemet viena vieta vėl paliks tuščia. Kai žaliuoj eglutėj degsi Kūčių žvakę, Kitamet gal būsim mes visi kartu...

(Ši daina sukurta vieno tremtinio Sibire ir prisiūsta į Lietuvą vienu Kūčių proga savo motinai ir sesutei. Ši daina dabar yra labai paplitusi Lietuvoje ir dainuojama įvairiomis progomis. Neseniai ji buvo gauta su laišku iš Tėvynės. Jos tikroji gaida nežinoma, bet galima ją dainuoti „Aš verčiau parymus tarpvarty daržello...“ dainos gaida).

T. DAUKANTAS

Lietuvybės gaivinimo bare

5. DARBO SĄLYGOS VIESUMOJ

Mūsų darbo pagrinduai rėmėsi skubotumu — reikėjo laiką išnaudoti, kol dar engėjai — okupantai nesuskubė salį kietai suspausti. Tarpusavio ginčus nustūmėm ateičiai. Kodėl buvo reikalas skubėti? — Niekas nežinojo, kiek užsities karas ir kas po karo bus. Matėsi, jog vokiečiai veržėsi į Rusijos gilumas. Jų frontas plėtėsi, o susisiekimo linijos su bazėmis ilgėjo. Dar 1937 m. liepos mėn. pakviestas Vokietijon, susipažinau su jų Prekybos Jūrų mokyklomis, turėjau progos bičiuliškai pareikšti vokiečių laivyno štabe „kapitana zur See Walter Wiebe ir admirolui Canaris savo nuomonę paremtą Rusijos karo istorijos: „Kas ketina eiti Rusijos plotus užvaldyti, nors ir būtų gabus karo vadas, pralaimės. Tikrai gabus buvo etmonas Šalkauskas 17 amžiuje. Jis užėmė Maskvą. Būdamas geras politikas, gavo iš maskolių bajorų karaliačio Vladislavo pripažinimą Maskvos carų, o vis dėlto pradžioje savo kariuomenę Kostromos Pavolgio giriose. Geras 18 amž. karys, sumanus kareiva ir vadas, švedų karalius Karolis XII, turėdamas puikiai apmokytą ir apginkluotą armiją, bandė paklūdyti kylančią Maskvos galybę. Jam pavyko visiškai sutriuškinti Petro I, vėliau rusų praminto didžiūoju, besikuriančią kariuomenę Estijos Narvoje. Bet už tat išnaudojęs pergale, jis neįvertino maskolių atsparumo sunkioj padėtyj ir sugaišo brangius 8 metus, kariaudamas prieš saksus Lenkijos giriose, prakišdamas savo generolą Lewenhauptą Bieloviežy ir kartu nustodamas visų jam siūniamų iš Švedijos šaudmenų bei kitos paramos (Lesnaja mūšy). Kai vėl bandė įsiskverpti į beribes Ukrainos erdves 1709 m. Poltavos mūšy pats nuėjo visos savo kariuomenės, išvargintos žygiuose ir nuolintos nepriklausomose. Bėgo Turkijon vos 17 palydovų lydimas. O pats Petras — norėdamas turkams atkeršyti, Karolį priglaudžiant, vos nepateko turkų belaisvėn, nes irgi įsitraukė į tolimas erdves. Išsiperko iš savo stovyklos Pruto upės pakrantėj turkų pašos (generolo apgultas). Ji išgelbėjo tik jo žmonos Kotrynos carienės auka. Carienė padovanojus „pašal“ visas savo brangenybes, kad vyrą išlaisvintų. 19 amžiuje Napoleono genijus neišgelbėjo prancūzų, kai buvo užėmė Maskvą. Kelias Rusijon per erdves, be kelių, be gero susisiekimo yra katastrofiškas — teigiau tuomet vokiečiams. „Tai visiškai nereiškė, — tęsiau išvedžiojimus, — kad būk tai Rusija būtų nenugalima, anaipol. Vidutinio gabumo angly, prancūzų ir italų vadaį Krymo kare (1853-56 m.). Sąjungininkai, paėmė uostą -tvirtovę, privertė maskolius paskandinti savo laivyną (kad geriau gintųsi). Krito Sevastopolis Juodojoje jūroje. Pasidavė Romazundo tvirtovė Baltijoj. Sudėgė, angly apšaudytas nuo jūros. Didžiam Vandenyn Kamčatkos Petropavlovskas. Tokie veiksmai rodyti rodė carui Nikolajui I ir jo vyriausybei, jog priešas nesiskverbia gilumon, jog rusams patiems tenka ginti savo pakraščius ir erdves. Nusinuodijo caras neviltingai slegiamas. Sudrebėjo visa imperijos autarkinė santvarka. Gavo laisvę valstiečiai. O Japonai (1904/5 m.) irgi nėjo į Rusiją, o visgi nugalėjo Petersburgo valdovų valią, smogdami tolimam Port Arture ir Cusimioje. Jei eisite į erdves, pralaimėsite, grįšite be kelnų (ohne Hosen)“ — vaizdžiai pridūriau.

1941 m. vokiečiai ėjo Napoleono ir Karolio XII kombinuotu keliu t. y. šiaurėje ir pietuose. Man buvo aišku, kad pralaimės. Tačiau, pralaimėjimas pralaimėjimui esti neilygus — didesnis ar mažesnis. Tuomet mano galvoje netilpo mintis jog Vokietija po karo gyvens be savo vyriausybės keletą metų, o po keliolikos vis dar bus padalinta!

Todėl mūsų buvo uždavinys nepraleisti, kaip Karolis XII, turimo laiko veltui, o išnaudoti pilnai ir veikiai dar turimas galimybes. Vokiečiai, Lietuva užėmė ir savo „civilę“ santvarką įvedė, negalėjo sugubėti akimirkoj visą sutvarkyti ir savo popieriuose surašytus potvarkius tuojau įgyvendinti. Kilo daug neaiškumų. Privalėjome tartainai ryžtingai veikti ir imtis atsakomybės už savo nuveikto darbo išdavus, nebijoti atsakomybės, nevengti jos (sąmoningai ėla kartoju triskart „atsakomybė“ žodį. Atsakomybė ir pareigingumas yra du ramsčiai, kuriais remiasi pasiekimas!). Reikė-

jo stengtis užbėgti įvykiams už akių, o nelaukti, kol įvykiai mus valdytų. Talkėm „Carpe diem“ — darbui. Tam reikėjo sumanių, veiklių žmonių. Pavojingas kelias, kai vadovaujama žmones parenkant. Savo paties simpatija, arba dar blogiau, partiniu nusistatymu („Ygrikas yra mano partijos, vadinas, geras“). Taikiau angly laivynę priimtą sistemą: „Kai Zetas rekomenduoja kuriam darbui Iksą, jis vėliau atsako, (taip atsako!) už savo rekomenduotinį“. Tokiu atveju sunkiau veikime „laikytis tetos sifono“, kad Iksas pralįstų į priekį. Žinojau, jog angly laivynę tokia tvarka davė išdėmetinas išdavus. Vilniuje pas mus irgi buvo gerai. Sistema apsimokėjo darbo našumu. Niekaoms nereikėjo atsakomybėn traukti“. Ėjo sklandžiai.

Labai retai posėdžiaudami daug laiko laimėjom. Komiteto plenumai per 3 metus susirinko kokius 6 kartus. Bet dirbo visi nevien pirmininkas su sekretorium, kaip įprasta kartais, kur dažnai posėdžiaujama. Pas mus paprastai buvo vartojamas „apsilankymo, pasikalbėjimų, išsiaiškinimo būdas darbai derinti — tinkamas pogrindžio veiklai“, nes „plenumai“ lengvai susekama. Turėu prisipažinti, jog ėmiau nelgiamą, vengtina pavyzdį iš įprasto būdo posėdžiauti. Dažnai taip ilgai ginčijamasi dėl kiekvieno žmogaus kandidatūros (taip ir ėia rašančio, jog sugaišę laiko, kol dar buvo valdžioje, kad nesugebėjo svarbiausio ateičiai spręsti — būtent sudaryti Tautos Tarybos. (Tuo tarpu 1917 m. Vilniuje dar neprityrę valstiečiai ir nepriklausomo gyvenimo nematę šviesuoliai parodė puikų ir sėkmingą pavyzdį!).

Kad dar daugiau suvaržytumėm posėdžiuose nepasiruošusių filosofavimą, priėmėm angly statuto nuosta-

tą: pas angly svarstomam klausimui nagrinėti leidžiama tam pačiam asmeniui kalbėti tik vieną kartą (gerai pasiruoš, apgalvok!). Atsižvelgė į mūsų įpročius „išsiplepėti, leidom kalbėti du kartus, bet nedaugiau. Puikus rezultatas. Veiksma kontrolė buvo taikoma atliktam darbui, bet ne patiekiamam sumanymui. dėl kurio galėtumėm, kaip kitų praktika įrodė, be galo ilgai gincytis su labai maža nauda darbui vykdyti. Iš savo patirimų šaulių Sąjungoje bei laivyno tarnyboje įvedžiau darbų pasiskirstymą. Buvo duodamos bendros minties direktyvos, o ne įsakymai. Buvo įieškoma sumanių, judrių veikėjų, atsakomųjų už savo darbo vaisius, bet ne akly vykdytojų, laukiančių įsakymo stumiančių nuo savęs atsakomybę. Toks darbas pasirodė esąs našesnis. Dėl to daugiau nuveikėm. Iš savo patirimų P. Amerikoje įsitikinau, jog decentralizuotame darbe yra būtinas derinimas. Tam VRK darbuotojai susižinodavo dažniausia savitarpį per jaunus, judrius ir mažiau gestapo sekamus, mažiau žinomus ryšininkus. Kuo rečiau įvykdavo asmeniniai susitikimai krūvoje. Tik vienas - du apsilankydavo. Susirinkimus šaukdavom tik kuriam viešam pareigūno pranešimui išklausti, pvz. kap. Levickui arba Raulinaičiui. Kaip griežta taisyklė neminėjom pavardžių, nei vietovardžių pasikalbėjimuose viešose vietose. Veikiai pastebėjome, jog esame svetimų „priėdžioje“ Prašėme lietuviškos spaudos, kad nieko apie komitetą nerašytų. Labai pasunkėjo, kada vokiečiai galutinai užvaldė viešą spaudą, paskyrė savo rėdaktorius. Reikėjo daugiau atsargumo nes būtų neapdairu į tokius pareigūnus kreiptis su prašymu apie mus tylėti.

Išorėje buvome susirišę su lietuviška administracija, kariais ir kitomis pogrindžio organizacijomis. Tokiems reikalams vyriausiu ryšininku buvo puikiai šiame darbe atsižymėjęs Jurgis Noreika.

(B. d.)



LITUVIŲ CENTRO VEIKLA PASIRYŽELIŲ RŪMAI

Buenos Aires miesto pietvakarių pakraštyje, šalia miesto savivaldybės autodromo ir avenidos Gen Paz nerasi gatvės, kurioje negyventų lietuvis. Turime galvoje kultūros ir Savišalpinės dr. jos Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centrą, paprastai iš įpročio ir patogumo vadinamą Villa Lugano Lietuvių Centru. Ramiose šios miesto dalies gatvėse bevaikštinėdamas pakeleivis, nors ir nieko nežinodamas apie ėia esančio lietuviško judėjimo buvimą, bet akylai sekdamas praeinančius, be abejonės, pastebės praeivių veiduose artimus bruožus, gi įsiklausęs nūgirs ir pasikalbėjimų lietuviškus žodžius. Tokį įspūdį susidarė jūsu korespondentas S. m. gruodžio mėn. 8 d. vykdamas apsidairyti kas dedasi Lietuvių Centre, užkūsti skanau Lietuvių rankomis paruošto kepsnio, kurį ėia pagal vietinius įpročius vadiname „asado“, ir jaučiai lietuviškoje nuotaikoje prie dainos praleisti sekmadienio popietį.

Jau kokių dviejų šimtų metų atstu nuo Lietuvių Centro buvo justī nosj kutenantis ir apetitą ža-

dinantis kepsnio kvapas, sumaišytas su prieskonių perfumais ir dūmais pagardintas. Priartėjus arčiau, jau ir akys smigo į iš už tvoros besiverčiančius dūmus, gi auryse simpatingai atsimušė ant žarijų lašančių riedalų šnypštimas ir spraginėjimas. Tai reiškia, kad dar žingsnis ir pamatysi kilometrines stalų linijas, lyg kareiviai, išrikiuotais ir belaukiančiais lietuvių iš visų Buenos Aires miesto ir jo apylinkių kampų. Kairėje gi, lyg kokiam užkampyje, ant geležinių virbų „parilpos“ raitosi nuo žarijų kaitros virtinės dešrelės, gi ratu apie ugniakurą išrikiuoti ant ietmų pamauti aviniai, rėžiai karvienos šonkaulių ir būriai po medžiais prie stalų užkandžiaujančių bei šnekučiuojančių tautiečių, kasnį užgeriant raudonu vyneliu ir putojančiu alučio gurkšniu.

Toje maišatyje tuojau iškyla besisūpsantis šios simpatingos lietuviškos draugijos pirmininko L. J. Mičiūdo veidas. Nespėj dar net apžvelgti visko, nei kaip reikiant paspausti rankos, o jau pilna burna kertī tarp duonos įsprausą ir prie-

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1958 METŲ

linkime visiems mūsų Rėmėjams, Bendradarbiams ir Talkininkams, o taip pat ir visiems kitiems tautiečiams.

L. Centro Valdyba

skoniais užlaistyta dešrelė. Vis tai lietuviško vaišingumo pažymys, taip kad šio vaišingumo pritrėktas tik vėliau pastebi išsimėčiusius trijų sklypų plote draugijos veikėjų bei pažįtamų veidus ir pasijunti lyg būtumė lietuviškame avlyje.

Tik kiek atsigodęs, pastebi, kad pavėsis ne nuo medžių, kurių ėia yra nemaža, bet šalimais pamatai eilę kolonų, remiančių didžiulius cemento griaučius. Besidairydamas aplink užgriūni ant agr. St. Mikelonio, kurio lydimas prisistatai p.p. L. J. Mičiūdui, L. Ryseliui, K. Monkui, A. Mičiūdui su klausimu lūpose: — „Ir ką gi ėia išgalvojote vyrai?“

Atsakymo ilgai nereikia laukti. Draugijos pirmininkas pasidžiaugia, kad lietuviškoji spanda interesuojasi draugijų veikla ir su plačia šypsena lūpose, bet kietu pasiryžimu veide pareiškia, kad tai būsimųjų Dr. Basanavičiaus vardo rūmų griaučiai, kuriuos, lyg skruzdės, pasiryžę greitai laiku užbaigti. „Be abejonės, esame reikalingi visos lietuviškos kolonijos pramos“, — pabrėžia p. L. J. Mičiūdas.

Suprantama, jau esame „Laiko“ skiltyse ne sykį skaitę apie tai, todėl ir jūsu korespondento tikslas kaip tik ir buvo apžiūrėti atliktus statybos darbus, išklausti paaiškinimų ir įspūdžius pasidalyti su skaitytojais. Maloniai p. L. Ryselio išvadžiotas visais laiptais, beveik paklysdamas ramsčių miške, nes kaip tik ir iš vakaro buvo atlikta dalis liejimo darbų, korespondentas susidarė didingo pastato — rūmų vaizdą.

Pirmoje eilėje iš viršaus žiūrint į šiamų ir rytus po kojomis tiesiasi Buenos Aires miestas. La Platos paupyje lyg iš vandens kyla miesto dangoraižių dėžutės, kai kur šauja bažnyčios bokštas, ar tiršta juoda virve į dangų raitosi fabriku dūmai. Ėia vėl į dešinę didingai po kojomis paklotas miesto savivaldybės autodromas, kuriame vyksta pasaulinės automobilijų lenktynės, toliau lyg siūlas La Noria tiltas, ir kairę vėl stambaus farmacinių dirbinių Lapeliffe fabrikinis, kuriame dirba nemažas kiekis ir lietuvių.

Į šiaurės vakarus tęsiasi laukai, pamarginiai trobelėmis, naujais dygstantiais nameliais ir ėia pat už avenidos Gen. Paz į dangų stiebiasi daugiaaukščiai darbininkų kolonijos namai.

Suprantama, kad iš aukšto vaizdas yra labai platus, juo labiau, kad Lietuvių Centro rūmai yra vienoje aukščiausių miesto vietų, palyginime: Villa Devoto 38 m., Lietuvių Centras 36 m., N. Pompėjos rajonas 20 m. ir Boca apie 6 m. viršum jūros lygio. Visa tai be žodžių paaiškina, kodėl po žiūrovo kojomis tiesiasi miesto gatvių ir aikščių raizginys.

Grįžtame į tikrovę, kai p. L. Ryselio balsas atitraukia nuo to vaizdo. Ant stalo ištiestas rūmų planas, sudarytas konstr. V. Kilaičio, pagal p. L. Ryselio projektą.

„Dabar, štai mes esame bufete“, — pirštu baksnodamas planą aiškina korespondento palydovas. Ir taip plano popieriumi mintimis p. L. Ryselio vedamas, korespondentas vaizduotėje vašinosi iš būsimųjų rūmų bufeto tiekiamais skanėstais, gėrisi gražių lietuvišku pastatymu...

Svajonės siūlas vėl nutrūksta, nes p. Ryselis aiškina, jog apačioje būsianti draugijos raštinė ir skaitykla (5x8.70) platus prieangis, bufetas, (11x10), tualetu kambariai ir laiptai į salę (20x11). Vienas salės šonas ir galas turės dar plačius ir ruimingus balkonius. Salės scenos dydis (5.50x11,60) leis sudaryti ir plačius vaidinimus. Apačioje po scena artistų kambarys ir įvairių reikmenų sandėliai.

Vėliau besikalbant paaiškėja, kad jau 1928 m. buvo ryžtasi statyti Dr. J. Basanavičiaus rūmus. Tada buvo užpirkti ir 2 sklypai, prie kurių 1936 m. prisidėjo dar ir trečias. Iš pradžių tebuves tik skardinis 4x6 „rancho“, kurį 1942-43 m. pakeitė gerokai didesnis, bet vis dar bėdos patastas (6x20).

1950 m. jau imta visai konkrečiai svarstyti rūmų statybos reikalą. Ir tik 1954 m. liepos 14 d. p. J. Mičiūdo namuose susirinkę p. p. L. Ryselis, L. J. ir A. Mičiūdai, K. Mankus, A. Misūnas, K. Burba, F. Pašūnas, J. Gradeckas ir A. Vytury-

praktiškai sukuria fondą su 17.000 pezu. Nuo to laiko ir prasideda darbas dėl rūmų statybos, taip kad 1956 m. vasario mėn. 16 d., — Dr. J. Basanavičiaus mirties dieną, — padedamas kertinis akmuo. To meto valdybą sudarė: pirm. A. Mičiūdas, vicepirm. K. Burba, sek. B. Petrauskaitė, II sekr. A. Misūnas, fizininkas J. Gradeckas, II išdin. B. Dedela ir valdybos nariai — J. Mičiūdas, A. Vytury, P. Viteikis, J. Kanapinskas, J. Grudžinskas ir J. Zavičkas. Revizijos komisija susidėjo iš agr. St. Mikelonio, F. Pašūno, J. Švenčionio ir A. Stančko.

Šuo metu statybos priežiūros darbuose daug dirba p.p. L. Ryselis, K. Mankus, K. Burba, J. Zavičkas, A. Vytury, St. Mikelonio, A. Mičiūdas, J. Mičiūdas, J. Kanapinskas, J. Švenčionis ir daugelis kitų pasišventusių draugijos narių vieni darbu, kiti gi piniginėmis aukomis. Rūmų griaučiams išlieti yra sudaryta 300.000 pesų sutartis su konstr. V. Kolaičiu, žinoma, išlyginant medžiagos kainų kilimo pasekoje susidarancias išlaidas. Statybos darbų priežiūra, elektros įvedimas ir daug kitų reikalų yra energingo ir pasišventusio draugijos garbės nario L. Ryselio rankose.

Dabartinę valdybą sudaro: p.p. L. J. Mičiūdas, K. Burba, A. Ruplėnas, D. Mankūtė, B. Dedela, J. Gradeckas, A. Mičiūdas, A. Vytury, P. Viteikis, J. Grudžinskas, L. Aglinskas ir J. Zavičkas, gi revizijos komisijoje: p.p. agr. St. Mikelonis, J. Čikštas, J. Kanapinskas ir J. Švenčionis.

Malonu stebėti ryžtingus ir energingus ėia suminėti asmenų veidus, kurie korespondento užklausti ar pajėgsią įvykdyti tokį didelį darbą, visi kaip vienas su šypsena lūpose, bet ryžtingai choru atsakė: „Savaimė aišku, jei pradėjome, tai ir apvainikuosime“.

Malonu buvo korespondentui stebėti, kaip visų šių veikėjų veiduose matėsi jau atliktų darbų žymės ir didžiulis ryžtas ateičiai. Ypatin-gai malonu pabrėžti, kad dabartinės valdybos sąstata yra beveik pusė jau Argentinoje gimusių lietuvių. Korespondentas atsiveikindamas su maloniais šeiminkais, išsivežė tvirtą ir nesugriaujamą įsitikinimą, kad Dr. J. Basanavičiaus vardo rūmų statybos tęsimas ir užbaigimas nėra tik Lietuvių Centro, bet visų mūsų, visos lietuviškos kolonijos garbės reikalas. Gi ten kur liečiama LIETUVIO garbė, visi, kaip tos bitės ar skruzdės, turime prisidėti prie šio gražaus ir vertingo sumanymo įgyvendinimo. A. Rytys.

KALĖDŲ SENELIS PER KALĖDAS LANKYSIS LIETUVIŲ CENTRE

Per Kalėdų šventes, gruodžio 25 d. 18 val. Villa Lugano lankysis Kalėdų Senelis ir atneš mažesniems gražių dovanėlių ir saldumynų, kuriuos išdalins prie Kalėdų eglutės. Jaunimui ir suaugusiems ta pačia proga yra rengiama švenčių pasilinksminimas - šoktai. Veiks bufetas su sidra ir kitais specialiais švenčių skanumynais.

Kviečiama į šių mažų ir didelių šventę gausiai visus atsilankyti.

L. C. Valdyba

er Naujus msw.Sokia.-ŠTP mbb

— Naujų Metų sutikimas, kaip ir kiekvienais metais, su bendromis vaisėmis įvyks ir šiemet. Pranešama, kad vietas reikia užsakyti iki gruodžio 25 d. Praėjus šiam terminui visai nebus priimami užsakymai. Taip pat ir Naujų Metų išvakarėse nebus priimami svečiai į salę, jei neužsisakė iš anksto vietų (iki gruodžio 25 d.). L. C. Valdyba

MIRĖ BENJAMINO GIGLI

Gruodžio 1 d. Italijoj mirė vienas iš garsiausių šių metų tenorų Benjamino Gigli. Galima teigti, kad be-maž nėra krašto, kuriame būtų nežinomas ar negirdėtas skambus Gigli balsas, jei ne asmeniškų dainavimu, tai bent jo įdainuotomis plokštelėmis tikrai teko daugelį girdėti šio šimtmečio „Caruzo“. Jo dainavimas žavėjo tūkstančius klausytojų ir žavės dar ilgus laikus ir ateityje.

Asmeniškai pažinojusiems Ben. Gigli tekdavo stebėtis jo paprastumu ir kuklumu. Žymūs dainininkas mirė priėmęs Paskutinius Sakramentus ir su Bažnyčios palaiminimu.



Moteris ir GYVENIMAS

„Moteris ir Gyvenimas“ skyrių veda mok. Elzė Diminskienė, Necochea 604, Hurlingham, Buenos Aires.

„Savo patyrimą, išsimokslinimą ir jėgas skirkim kilniems tikslams“

(PONIOS GRAUŽINIENĖS KALBA, PASAKYTA ARGENTINOS LIETUVIŲ MOTERŲ KATALIKŲ JUBILĖJINIAME KONGRESE 1957 M. GRUODŽIO 7 D. AVELLANED OJ, LIETUVIŲ SALEJE).

Mielosios Jubilėjinio Lietuvių Moterų Katalikų Kongreso Dalyvės, Gerb. viešnios ir svečiai! Savo vyro Pietų Amerikai Atstovo ir savo vardu sveikinu Tamstas čia susirinkusias paminėti vienam svarbiam mūsų Tautos atgijimo žygiui — Lietuvių Moterų Suvažiavimui, kuris įvyko Kaune 1907 m. rugsėjo mėn. 23 — 24 d. d.

Tame suvažiavime dalyvavo didelis skaičius įvairių pakraipų, iš įvairių Lietuvos vietovių susirinkusių moterų. Jos visos vyko tenai vieno ir to paties tikslo vedamos. To tikslo, to idealo dėlei jos rado bendrą kalbą, suartinai priėmė svarbias rezolucijas ir išsiskirstė pakilia dvasia, pasiryžusios ir toliau darbuotis vis tam pačiam tikslui — Tėvynės labui.

Vėliau dalis tų moterų įsteigė Lietuvių Katalikų Moterų Draugiją, kurios aukso jubilėjų čia pat kartu minim.

Ne kam kitam ir mes čia susirinkome. Ir mūsų tikslas, nors ir toli nuo Tėvynės esančių, taip pat yra ir turi būti — Tėvynės gerovė. Tam tikslui siekti priemonių yra daug ir jos gali būti įvairios. Toms priemonėms ir būdams aptarti gera yra retkarčiais susirinkti ir, nuo kasdienių rūpesčių atitrūkus, pasitarti, pasiinformuoti, išgirsti kas ir kur yra daroma ir tuo būdu pagyvinti mūsų veikimą, sustiprinti mūsų dvasią.

Čia mes išgirsime įdomių paskaitų, diskusijų ir priimsime rezolucijų. Tai paragins mus veiklesniam tautiniam darbui, nes pasijusime, kad mes ne vienos esam, kad mūsų daug yra, kad mes, nors ir išsibarsčiusios po visą pasaulį, bet visos panašiai galvojame, tomis pat problemomis sielojamės to pat siekiam, tam pačiam tikslui dirbame.

Mūsų motinos ar senelės prieš 50 metų susirinkusios ruošėsi kovai su priespaudėju, nors tiesiai prieš jį pasisakyti jos negalėjo. Jų ginklas ne šautuvas, ne kardas buvo, bet lietuviškas žodis, lietuviška knyga, mūsų gražūs papročiai, liaudies menas ir didelis mokslo siekimas...

Lietuva ir šandien yra to paties, tik dar žiauresniu pasidariusio okupanto pavergta. Išėję ar tremtinė moteris ir šandien turi šventą pareigą tuo pačiu ar panašiu ginklu kovoti — ir šandien mūsų geriausios ginklas bei priemonės tai lietuviškas žodis, savoji spauda, puoselėjimas mūsų tautinių papročių, mokslinimas mūsų jaunosios kartos bei auklėjimas jos lietuviškoje dvasioje.

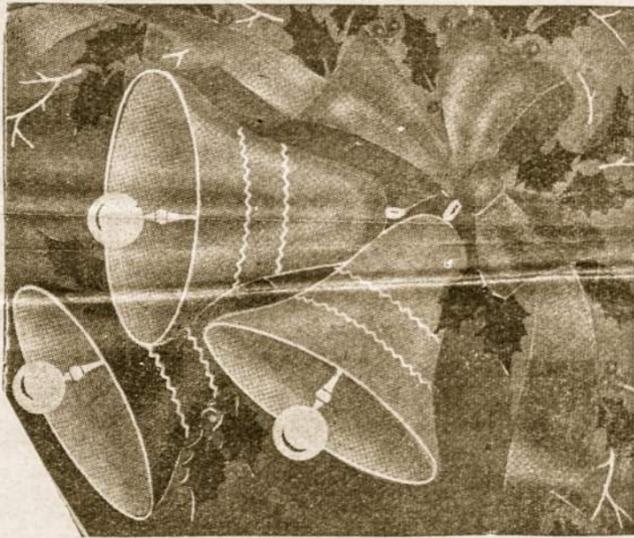
Mūsų tikslas, mūsų svajonė — išlaisvinti Lietuvą. Tam tikslui jokios aukos, jokio pasišventimo nebūtų per daug. Tas tikslas kartais mums atrodo neįmanomas pasiekti, taip baisus, taip galingas atrodo priešas mūsų Tėvynę yra pavergęs. Bet jeigu prisiminsime prieš 50 metų įvy-

kusį Lietuvių Moterų Suvažiavimą ir pagalvosime apie jų turėtas anuo metu viltis, tai, manau, kad ir šandien mūsų viltys nei kiek neturėtų būti menkesnės. Kovotojų gi gretos dabar žymiai didesnės, lietuvių yra dabar visam pasaulyje ir jeigu kiekvienam krašte visos moterys vieningai veiktų Lietuvos laisvinimo bylai būtų nemaža pagalba.

Mūsų pranokėjoms anuo metu buvo dar ir tuo atžvilgiu sunkiau, kad jų dauguma buvo mažai išsilavinusios, kai kurios gal nei skaityti, rašyti nemokėjo. Tačiau jos savo pareigas Tėvynėi gerai atliko, jų pasišventimo dėka išauklėta ir išmokslinkinta inteligentų karta atstabdė nepriklausomą mūsų valstybę. Ne tik atstatė, atgavo jai ne-

priklausomybę, bet ir mokėjo taip valdyti, taip tvarkytis savo krašte, kad mūsų mažoji Lietuva tapo pavyzdžiu kitoms didesnėms ir galingesnėms valstybėms. Pavyzdžiu čia galim imti mūsų kaskart didėjantį eksportą, mūsų tvirtą pastovią valiutą.

Šandien gyvenam kitus laikus, gyvenam laisvuose kraštuose, kur moteris turi visas teises, kur moterims prieinamas visoks mokslas ir visos profesijos. Svarbu tik tos galimybės sunaudoti naudingai, sunaudoti ne vien sau egoistiškai, ar savo siauram šeimos rateliui. Būkim duosnios, plačia to žodžio prasme, būkim tolerantingos, pašveskim savo patyrimą, savo išmokslinkimą, savo jėgas bei dalį laiko kilniems tikslams, o vienas kilniausių tikslų visuomet buvo ir bus — tai Tėvynės labas, tai kova už išlaisvinimą ir atstatymą mūsų brangios taip šandien kenčiančios, tokios žiaurios priespaudos laikus gyvenančios mūsų Tėvynės Lietuvos.



PADĖKA

Arg. Lietuvių Moterų Katalikų Jubilėjinio Kongreso Rengimo Komitetas širdingai dėkoja TT. Marijonams už suteiktas patalpas, kun. klebonui J. Duobai už paskaitą, p. L. Graužinienei ir p. J. Kuncaitenei už malonų sutikimą dalyvauti Kongrese ir jį praturtinti savo širdinga kalba ir paskaita. Poniai O. Kairelienėi už taip įdomų ir gražų Kongreso programos pravedimą. Poniai A. Bagdonienei už atidarymo kalbą. Poniai Pallullionienei už sekretoriavimą. Poniai L. Petravičienėi už jos neužmirštamą lietuviškos dainos, žodžio ir šokių vainiką. P. E. Posse de Agustoni už malonų bendradarbiavimą ir paskaitą. Seselei Dilektai už vertingą paskaitą. Poniai A. Černiauskienėi už nenuilstamą mergaičių grupės organizavimą. Panelėms D. Valentinaitei ir D. Ginterytei už jautrų deklamavimą. Mažajai žvaigždutei Valentinaitei už gražų eilėraščių. Aušros Vartų šešt. mokyklos mokiniam R. Develkiui, J. Develkiui, A. Sakalauskui, P. Blumbergiui, R. Kairelytei, N. Diminskytei, D. Babronytei, B. Marencholcaitei, E. Mežinskaitėi, V. Balnytei, O. Pajaujytėi, L. Masiulytei, M. Bučmytei, Ž. Valentinaitei dėkojam už gražų vaizdelį. Panelėi L. Palullionytei už jautrias dainas. Poniai Radionovui už muziką ir P. Veglio už scenos dekoravimą.

Pagaliau širdingai dėkojame „Birutės“ Draugijos narėms už gražius ir skančius pusryčius, kuriems 8-tą gruodžio veltui pavaišino visus Kongreso dalyvius ir P. Juknevičiui už pranešimus „Lietuvos Aidose“. Panelėi Birutei Pundytei už vertingą pranešimą ir perdavimą Rosa-

rio Kolonijos sveikinimus. Studentui P. Bielskui dėkojame už gražią dėžutę, kurioje renkame aukas Tautos Fondui.

Kongreso Rengimo Komitetas

Jungt. Tautų Organizacijos Gen. Sekretoriui Dag Hammarskjöld'ui

Argentinoje gyvenančios lietuviškos moterys, susirinkusios jubilėjiniam kongrese 1957 m. gruodžio 7 — 8 dienomis, kreipiamės į Tamstą prašydamos užtarti pavergtą URSS karo pajėgų mūsų tėvynę Lietuvą ir prašome:

1. Kad būtų atitraukta iš Lietuvos teritorijos URSS karinės pajėgos ir leista Jungtinių Tautų organizacijai prižiūrėti laisvai išrinkti krašto valdžią;

2. Kad būtų grąžinti iš Sibiro tukstančiai mūsų tautiečių, laikomų nežmoniškoje koncentracijos lagerių sąlygose;

3. Kad būtų vieną kartą nutrauktas tylos šamokslas ir būtų iškeltas Jungtinių Tautų organizacijos forume Lietuvos ir kitų pavergtų tautų klausimas.

Pasirašė:
Lietuvių Moterų Katalikų Kongreso Komiteto Pirmininkė
Elzė Diminskienė,
Darbo Komiteto Pirmininkė
O. Kairelienė,
Sekretorė
P. Pallullionienė
1957 gruodžio 8 d.
Avellaneda, Mendoza 2280.

DAUG KALĖDINIO DŽIAUGSMO MIELOMS
SKAITYTOJOMS LINKI

„Moteris ir Gyvenimas“

SVEIKINIMAI

Kauno Arkivyskupas
Metropolitas

Zams-Tirol-Austria
27. XI. 1957 m.

MRS. E. DIMINSKIENĖ,

Argentino liet. kat. moterų
Kongreso Pirmininkė,
Mendoza 2280, Avellaneda,
Argentina.

Garbingoji Ponia,

Tamstos pranešimas apie šiais metais gruodžio 7 — 8 d. d. Argentinijoje rengiamą Lietuvių Katalikų Moterų Kongresą, paminėjimui pirmojo liet. kat. moterų suvažiavimo 1907 m. Kaune ir Liet. Katalikų Moterų Draugijos auksiniam Jubilėjinui atminti, man suteikė labai didelio džiaugsmo.

Širdingai Mes sveikiname Argentinijos Lietuvių Katalikų Moterų Draugiją ir visas Lietuvos Katalikes su jų Valdybomis, Vadovais ir bendradarbiais, džiaugiamės didelių Tamstų uolumu ir energija ugđant ir palaikant Lietuvybę ir Katalikybę šeimose ir visuomeniniame gyvenime Tamstoms ir Tamstų Kongresui geriausios sėkmės ir Dievo palaimos.

Jungdamas mano ganytojinį palaiminimą Tamstoms visoms ir visiems Jūsų darbams bei žygiams, lieku

palankiausias Kristuje

JUOZAPAS J. SKVIRECKAS

Kauno Arkivyskupas Metropolitas

Chicago, Ill., 26 d. lapkričio 1957
Chicago, Ill. USA.
26 d. lapkričio 1957 m.

ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ KONGRESUI
Gerbiamos ir Mielos Sesės,

Patyriau ir labai apsidžiaugiau, kad jūs ryžotės atminti ir atžymėti Lietuvos moterų pirmąjį susižiavimą 1907 m. Nėra reikalo jums priminti, kokie buvo tolesni anu susižiavimo vaisiai ir ką davė savo tautai Lietuvos katalikės moterys nuo to laiko lig mūsų didžiosios nelaimės.

Išblaškytos nuo šlaurės iki pietinio žemės galo po visas žalis, negalėdamos rankomis vienos kitų pasiekti, laikykite, kiek tik imanote, vienos su kitomis ryšį laiškais, spauda, malda. Vienos kitas guoskite ir stiprinkite. Mūsų tauta dar nežuvo ir nežus. Jūsų misija tautai nutraukta. Per jūsų šeimų židinius atlikite Lietuvybę ir katalikės moters pareigas kur kuri esate. Lietu-

Jubilėjiniam Lietuvių Moterų Katalikų Kongresui prisiminti

Pusmetis praėjo besitarant ir besirušiant, kaip reikės paminėti Lietuvai moterų veiklą taip svarbius įvykius: pirmąjį lietuvių moterų suvažiavimą Kaune ir Lietuvių Moterų Katalikų Draugijos auksinį jubilėjų. Buvo sudarytas Kongreso rengimo komitetas, kuris ėmėsi šio darbo. Rengimo komitetai sudarė: p. A. Bagdonienė, L. Petravičienė, P. Pallullionienė ir Diminskienė.

Darbo sąlygos buvo sunkios, nes komiteto narės gyvena labai toli nuo viena kitos, o tuo metu vyko telefono streikas, taip kad norint pasitarti, kad ir vienu reikalu, reikėjo net po keturias valandas kelionėje gaišti.

Ruošiantis šiam kongresui nebuvo pasiduota nei dideliu optimizmu, nei pesimizmu, o buvo imtasi vykdyti pareigas, kurias mes jaučiame prieš anas, 1907 m. Kaune susirinkusias garbingas moteris.

Programoje buvo numatyta eilė paskaitų, kas turėjo sudaryti šiai progai tinkamą nuotaiką, nes mūsų kolonijoje gausu vakarienių ir šokių, bet kultūringi susirinkimui yra reti. Rimtą ir darbiningą nuotaiką paryškino ir Kongreso šūkis, kuris yra ir Liet. Mot. Kat. D-Jos obalsis: „Meilė ir Tiesa“. Šis šūkis turėjo sujungti mūsų moteris tolimesniam darbui, kurio iš mūsų laukia mūsų tauta ir liūdna, dvasinėji mizeriojį vargantanti dabartis. Mes žinome, kad paniekimas meilė ir tiesa yra sužalojami žmogaus jausmai bei pažel-

vės moterys, suraskite ir įvertinkite savo galią.

Dievas telaimina jus visas, jūsų gyvenimą ir veiklą.

Širdingai jus sveikinu.

Jūsų Kristuje

VYSK. VINCENTAS BRIZGYS

COLLEGIO LITUANO

Via Casalmoferrato 20
Roma, 1957 m. lakr. 27 d.
Didžiai Gerbiamam
Argentino Liet. Kat. Moterų
Kongreso Prezidiumui

Didžiai Gerbiamos Lietuvos Katalikės Moterys,

Labai nudžiugau išgirdęs, kad š. m. gruodžio 7 — 8 d. d. įvyksta Argentinijoje gyvenančių lietuvių katalikų moterų kongresas. Tai tikrai reikšmingas įvykis mūsų išblaškytos tautos gyvenime. Stovime juk didelių mūsų tautos uždavinių akvaldoje: svetimoje jūroje turime išlikti ir lietuviais ir katalikais, ko reikalauja iš mūsų ir Dievas ir Lietuva.

Kai nūdaviniai nelengvi, sujungti jėgas labai pravartu. Neabejoju, kad šis kongresas jums daug padės apžvelgti Jūsų darbų barus ir pažadins naujų jėgų jiems apdoroti. Visur ir visuomet būkite vieningos. Tai laidas pasisekimo darbe. Jūsų sukurta lietuviški katalikiški židiniai, spinduliuojantys meilę ir kilnius idealus, tebūna mūsų Tautai šviesi viltis jos ateičiai. Iš visos širdies linkiu jums ir visiems Jūsų darbams gausios Dievo palaimos. Iš tolimos Romos sveikinu Jūsų Kongresą ne tik savo, bet ir visos Lietuvos šv. Kazimiero Kolegijos Romoje vardu. Ypač tose dienose būsime su Jumis mintimis ir savo maldomis, kad Dievo palaima Jus lydėtų visur ir visuomet.

Su gilia pagalba

VYSK. VINCENTAS PADOLSKIS

Vysk. Vincentas,

Vilkauskio Koadjutorius,

Liet. šv. Kazimiero Kolegijos

Romoje Prezidentas.

PARROQUIA SAN CASIMIRO

Av. Ntra. Sra. del Rosario 1850

Rosario, Prov. Santa Fe

Rosario, 1957 m. gruodžio 6 d.

Jubilėjiniam Lietuvių Moterų Katalikų Kongresui,

Avellaneda.

Rosario Tėvai Marijonai maloniai sveikina visus Kongreso dalyvius ir linki, kad jis atneštų Argentinijos Lietuviams religinį ir tautinį atgimimą. Tegyvuoja Jubilėjinis Lietuvių Moterų Katalikų Kongresas — pirmasis Kongresas Argentinijoje!

Rosario TT Marijonai

džiamos teisės, kurias Dievas žmogui žemėje suteikė. Su baime matome materines kovas, kurių pasėklį ir dvasinis skurdas bei tautų sunykimas ateina.

Dvi dienas pagyvenome katalikiškai lietuviškoji nuotalkoj, kurioje nebuvo užmiršti nei dvasiniai reikalai, nei mūsų tautos nelaimė.

Ponios O. Kairelienės sumaniai ir su dideliu sugebėjimu pravaista programa palaikė gerą ir tvarkingą darbo nuotaiką, o mūsų gerbiamų ir malonių viešnių p. Graužinienės, p. Kuncaitienės ir p. Pundytes atsilankymas davė didelio solidarumo pavyzdį.

Be įdomių paskaitų buvo išgirstas ir p. Pundytes pranešimas apie Rosario lietuvių koloniją. Ir ten liūdna padėtis, nes dauguma tautiečių jau pasiglemžė laicistine propaganda. Tačiau yra būrys dotu lietuvių, kurie nenuilstamai dirba ir reikia tikėtis, kad jų darbas ir toliau duos gražių rezultatų, kuriais jau dabar kitas kolonijas stebina. Rosario lietuvių kolonija prašo darbo talkos, kurios vargu ar kitos kolonijos galės duoti, nes su skaudama širdimi turime ir čia pripažinti, kad yra didelis darbininkų trūkumas, tačiau žinant, kad Rosario kolonija turi mums gerai pažįstamus ir neužmirštamus veikėjus kun. J. Margį ir kun. A. Kleivą, galime ramintis, ir guostis, kad jie ir toliau pajėgs atlikti daugiau už būrį žmo-

KALĖDOS SVETUR

VISAS krikščioniškasis pasaulis džiaugsmingai sutinka didžią Kristaus užgimimo šventę. Visur žmonės stengiasi atšvęsti ją kuoiškilingiau ir gražiau. Kiekviena tauta turi savo atskirus papročius, tam iškilmingumui pareikšti. Todėl ir kiekvieno krašto ar tautos gyventojai savaitę rengiasi šią šventę sutikti ir švenčia ją pagal senus savo krašto papročius, atitinkančius jų būdą, gamtos sąlygas ir kitas aplinkybes. Ypač daug gražių, kartais net keistų kalėdinių papročių yra kaimuose. Miestuose šventės visur švenčiamos vienodžiau, nes jose dažniausia ir nėra galimumo pasireikšti įvairiems papročiams.

DEVYNIŲ RŪŠIŲ VALGIAI

Abrucų kalnuose, Tirolyje ir prie Ispanijos sienos, Kalėdų iškilmės pradedamos Kūčių rytą. Ten piemenys ir šiaip jaunuoliai gražiai papuošia asilukus, pasirėdo spalvotais rūbais ir giedodami giesmes leidžiasi nuo kalnų į didesnius kaimus ir miestelius. Paskui juos eina dūdoriai, grieždami įvairias melodijas. Atskirai eina būreliai dainininkų. Jie sustoja ties namų langais ir padeda ant palangės puokštelę gėlių. Užtat Kalėdų rytą jie iš namų šeiminių gauna dovanoms vištą arba vaisių krepšelį. Kitur gauna pinigų. Abrucų krašte Kūčių vakare šeiminkės padeda ant stalo devynių patiekalų valgių ir devynių rūšių vyno. Iškepas tam tikras Kalėdų pyragas, kurio pusę suvalgo šeimyna, o antrą pusę išdalina kalėdininkams.

Gal įspūdingiausiai visame pasaulyje Kalėdas švenčia italai. Jie Kalėdas švenčia net iki Trijų Karalių. Šiame laikotaryje itin daug džiaugsmo įvairiais gražiais papročiais parodo vaikučiai ir jaunimas.

ŠVEDIJOJE

Šiaurės ir kalnų tautoje, Švedijoje, Kalėdos pradedamos

nių, kurie neturi nei tiek energijos, nei patirties, kaip aukščiau minėti kunigai, kurie yra netik aulės marjonai, bet ir patrijotizmu spinduliuoja lietuviai. Jų darbas ir pasidukojimas davė ir toliau duos Rūsarijo lietuvių kolonijai gražių vašių.

Buvo aptarti ir vietos reikalai. Prie įėjimo buvo pastatyta dėžutė aukoms tautos fondui. Argentinos pinigas nors žemos vertės, bet mes norime parodyti gerus norus, kad Arg. Liet. Mot. visomis progomis prisimena savo tautos reikalus. Ganti sveikinimai iš J. E. V. Brizgio ir J. E. Vyskupo V. Padolskio buvo pristatyti visam susirinkimui ir sutikti su dideliu entuziazmu bei simpatija ir meilės pareiškimu mūsų gerbiamiesiems po pasaulį išsklaidytiems Ganytojams.

Apie paskaitas plačiau nerašysiu, nes jos vėliau bus ištaisai patiektos „Moteris ir Gyvenimas“ skyriuje. Mūsų moterų dovanai paruošti pusryčiai leido Kongreso dalyviams pasijusti tarytum artimų žmonių tarpe. Stalas paruoštas skaniais užkandžiais, pyragais ir lietuvišku sūriu, nusiūdrūšios šeiminkės buvo gyvas pavyzdys mūsų tautos vašingumo ir nuoširdumo.

Meninė programos dalis nebuvo perkrauta, bet įvairi ir vertinga. Žavus žvaigždutės eilėraščių, motinų širdžiai mielas vaikučių vaizdelis, meniškas p. Paliulionytės dainavimas, mūsų jaunuolių išpildyti taut. šokiai ir neužmirštas p. L. Petraučienės žodžio, šokio ir dainos valnikas, netik praturtinę mūsų žaismus, bet ir susižavėjimo asarų išspaudė. Tai buvo trumpi, neužmirštamai ir brangūs mūsų moterų pergyventi momentai.

Maldos žodžiais ir himnu užbaigusios dviejų dienų darbą išsiskirtėm j namus prie savo kasdienio darbo, nuo kurių vėl nutrūkusios susirinksm, jei bendras darbas mus pašauks.

Dalyvė

švęsti gruodžio 13 d., šv. Liucijos dieną. Ši šventė yra švedų liaudies šventė. Nuo šios šventės dienos pradeda eiti ilgn. Tą švedai atžymi gražiomis apeigomis.

Prieš Kalėdas apylinkėje išrenkama graži mergaitė, aprėdoma baltais rūbais, ant galvos uždedamas vainikas su degančiomis žvakutėmis ir papuošiama auksinėmis žvaigždutėmis. Šita mergaitė vadinama Liucija. Ji vaikščioja po gatves dalindama vargšams dovanas.

Čia labai mėgiamos Kalėdų eglutės. Jos dažnai pastatomos net gatvių kryžkelėse. Aplink jas linksmynasi vaikučiai ir jaunimas. Čia sutinkamas Kalėdų senelis. Jis su pašliūzomis čiuoždamas iš kaimo į kaimą, vaikučiams dalina įvairias dovanas. Daug dovanų vaikai gau-

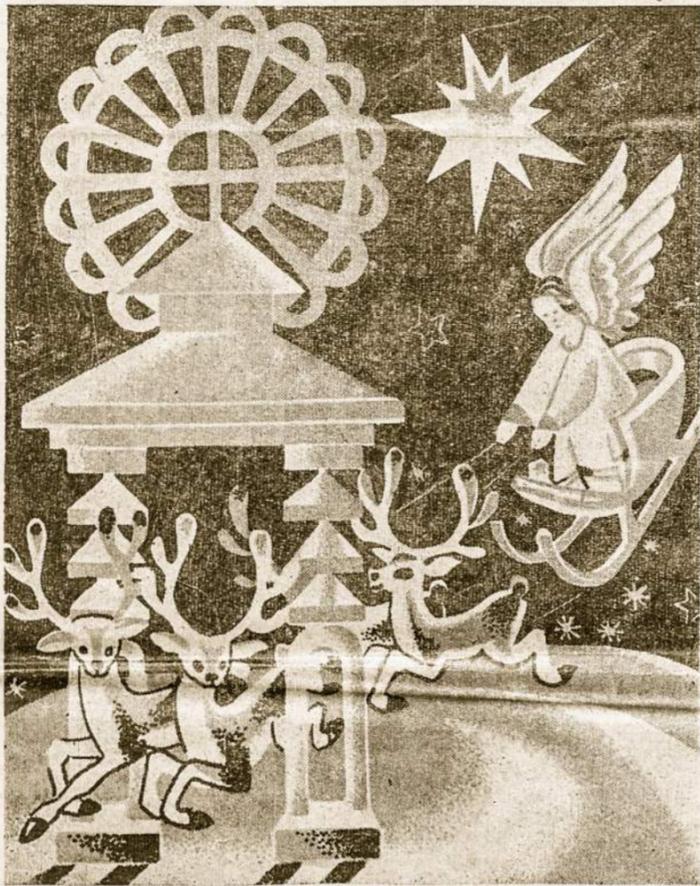
samdo darbininkus laukų darbams, javams kirsti. Pietų Amerikos kraštai Kalėdas švenčia taip pat su dideliu iškilmingumu, nors nekartą tose visose iškilmėse tikrojo religingumo maža.

SLAVŲ TAUTOSE

Čia per Kalėdas dar vis pastebimi įvairiausi burtai. Slavai keliasi anksti, kad visus metus būtų gyvi, judrūs. Jų daugelis dar sako, kad Kūčių naktį gyvuliai kalbasi. Jei kas tą kalbą suprastų, tai numirtų. Kūčių vakarą šeiminkas apeina tvartus, gyvulius apdalina virtais kviečiais ir šienu. Eidamas apie laukus meldžiasi ir žegnojasi, kad Dievas duotų gerą derlių.

ŠVENTĖS MIŠKE

Amerikos indijonai taip pat neatsilieka nuo baltųjų. Sugrįžę iš bažnyčios jie su visomis šeimomis išvyksta į artimiaus kal-



na ir iš savo globėjų. Už tai vaikučiai turi palesinti paukštelius, kurie čia visuomet yra globojami. Kalėdų rytą vaikučiai paukšteliams padeda prie namų pėdą nekultų javų.

Kai kuriose apylinkėse švedai padirbdina tam tikrą didelį šiaudinį ožį. Jis po Trijų Karalių su ypatingomis iškilmėmis sudeginamas. Jaunimas mėgsta sportą, gamtą, todėl Kalėdų rytą daugelis vyksta su pašliūzomis į kalnus pasportuoti. Vyresnieji namuose gieda šventas giesmes.

PRANCŪZIJOJE

Čia miestiečiai Kūčių savo namuose stengiasi nevalgyti. Jie renkasi kur nors į dideles sales ir čia telkiasi prie didelių stalų, maišosi su įvairiais nepažįstamais žmonėmis.

Sodiečiai daugiau prisilaiko namuose, savoj šeimoj. Dažnose vietose Kalėdų naktį susėda pas šiltą židinį, klausosi senųjų pasakojimų bei dainuoja.

AFRIKOJE

Pietų Afrikoje nėra šalčių nei sniego, todėl Kalėdos ten visai kitokios, negu pas mus. Ten niekas nerengia eglučių ir nežino Kalėdų senelio. Sugrįžę iš bažnyčios žmonės renkasi į viešas aikštes. Čia įvyksta žaidimai ir pramogos. Kiekviena šeiminkė atsineša ką nors skanesnio ir padeda ant bendro stalo. Paskui visi bendrai puotauja ir linksmynasi. Čia pat ūkininkai

nus medžioti ir pasipasakoti per metus padarytus gerus darbus. Kuris neturi kuo pasigirti, tam žinoma, nelabai malonu. Bet meluoti niekas nedrįsta.

Kiekviename krašte vis kiti kiti papročiai, bet visur džiaugsmingai švenčiamos Kalėdos, visur žmonių širdyse ir lūpose kartojasi žodžiai „Kristus gimė mūsų išganymui“.

Kalėdos yra brangi šventė, primenanti pasauliui Kristaus atėjimą. Ir nėra šiandien žemėje kampo, kur nebūtų švenčiama šis džiaugsmo šventė. Tačiau ir komunistų valdomuose kraštuose, kad ir slapta, žmonės stengiasi prisiminti ir kiek sąlygos leidžia atšvęsti Kristaus užgimimo šventę.

ŠVIESIOJI NAKTIS

Naktis pilnom rieškutėm
Pabers žvaigždes,
Kad rastum kelią kūtėn
Ir Tu ir mes.

Mes brendame per rūką,
Mes brendam sutemoj.
Danqus ir žemė supas
Rankelėje mažoj.

Karaliai neša myrą
Jie neša smilkalų,
Mums ašaros pabyra
Prie ędžių pašvęstų.

K. Grigaitytė

KALĖDŲ VARPAI

Kur tu, sesuo gera, kur jūs, draugai, likimo
Į vakarus ar šaltą šiaurę nunešti?
Kur šauks visus varpai Dangaus Taikos gimimo,
Kur mus visus nuves žiemos takai balti?

Tartum Kalėdų baltos gėlės, baltos eglės
Prašydo Jėzaus šventei klioniuose ir kalnuos,
Kažkur prie židinio susėdus šeimai bėglio
Apie Kūčias mama dukrelei taip niūniuos:

— „Mūsų parapijos bažnyčios prakartėlės,
Kur gimė Kristus, tu, mažyte, nežinai...
Ten nuo altoriaus krito rožės Teresėlės,
o čia aplinkui — sniegas, uolos ir kalnai...“

Ir širdį liūdną spaus kančia kaip ledo pančiai,
Ir kaip šešėlis — tiesis juodas ilgesys,
Ir, niekur Karnsteno kalnuos neradus ramsčio,
Zigzagais širdį vienuma plėš ir raizys.

Ir atminty atgis Bernelių šventos Mišios,
Ir kaip žarijos, visos žvaigždės atsigaus,
Ir širdyje, tarytum tėviškėn sugrįžus,
Varpai ir giesmės ir vargonų maldos gaus.

Tik neateis sesuo, nei jie draugai, likimo
Bangos į nežinią bedugnę nunešti,
Tik nenutils varpai Dangaus Taikos gimimo,
Tik bėgs pavasarin žiemos takai balti...

B. Brazdžionis

KŪČIOS IR KALĖDOS LIETUVOJE

Kūčių vakaras — nepaprastas vakaras. Tą nepaprastą naktį, rodos, viskas sukyla, sujuda ir su didžiausiu susikaupimu laukia užgimstant išganytojo. Pagal seną tradiciją visata turi tą akimirką sustoti, bet ji labai sunku nutaikyti, todėl Kūčių dieną reikia ramią prisilaikyti, nedirbti sunkių darbų, nedrumsti talcos ir ramybės gamtoje. Tas atspindi ir lietuviškose Kūčių tradicijose. Kūčiose dirbdavo ir tebedirba tik tuos darbus, kurie reikalingi šventėms. Taigi, linų nebraukia, nekulia, miškan nevažiuoja, neverpia, nemala. Vyrų ruošiasi, parūpina pašaro, kūrėna pirtį, moterys — valosi, kepa pyragus, valgius gamina. Kūčiose negalima dirbti sunkių darbų.

Pats Kūčių šventimas arba „kūčiavojimas“ taip pat iškilmingas ir laukimo momentui pritaikytas. Stalau pirmiausia sėdasi šeiminkas ir šeiminkė. Šeiminkas liepia visems sukaltbėt po trejus poterius „ant pono Jėzuso užgimimo“, kuriuos sustoje ar suklupe pamažėl kas sau sukalba. Tada šeiminkas paėmą vieną „Dievo pyragą“ ir visiems po gabalėlį atlauzęs duoda. Po to sėdasi ir valgo... (Zarasai). Kūčių vakarą padeda ant stalo šieno, apdengia jį staltiese ir paguldo kryželį. Kalėdų rytą visa šeimyna bučiuoja kryželį, o šieną atidoda gyvuliams (Vabalninkas). Dievo pyrago barsto kiekvienam valgin. Su kuo Dievo pyragą laužei, prisimink to varda miške paklydęs — ir rasi kelia (Viešintos). Prieš sėdami užstalėn, kiekvienas skvriam pakalba poterius. Valgydamas „aplotką“, kiekvienas jos dalį turi įmesti į rasalą — barščius. Tai rodo šeimynos vienybę ir meilę (Pagirys).

Tokį nepaprastą vakarą turi ir valgis išsiskirti iš kasdieninio, ką gi valgo lietuviai per Kūčias? Kūčioms būdavo ruošiami: vynas, rasalas, kisielius iš avižinių miltų; sustinis, avižinės kruopos iš virtų, o paskui išdžiovintų grūdų; grucė, padaryta iš miežių; grybai, sližykai, uogos, agunos (Naujamiestis, Panevėžys), Mišinys, virtas iš kviečių, miežių, avižių ir žirnių, vadinamās „kūčiomis“. Sako, kad vištos, palešintos „kūčiomis“, labai daug deda kiaušiniu (Joniskėlis). Kūčiose be kitu valgio, būtinai turi būti kepta lydeka (Ylakiai). Kas Kūčių dieną nevalgo žuvies, ta kitais metais apses utėlės (Rokiškis).

Ne tik per Vėlines, bet ir Kūčių vakarą susirinkdavusios ir namiškių mirusiųjų vėlės Kūčių šventi. Krikščionybė mėgino šį vėlių apsilankymą sukrėščioninti, todėl daugelyje vietų vėles pakeitė angelai, į namus ateina Kristui Kūdikieliui pata'lo pakloti. Senuose lietuvių papročiuose sutinkami abu variantai. Jei kuris šeimos narys miręs, toje vietoje, kur jis būdavo sėdi, sta-

tydavo alaus stiklinę (Anšičkiai). Kūčių vakarą meilina numirėlius. Žmonės sako, kad kai gimsta Kristus, tai visi numirėliai prisikelia ir ateina aplankyti savo namų. Todėl Kūčių vakarą nenuima nuo stalo valgių. Be to, sako, kad naktį ateinąs „kūčiavoti“ Dievo avinėlis (Kamajai). Pavalgę Kūčias palieka visokių valgių po truputį ant stalo nakčiai, kad Jėzus su angelais turėtų ko valgyti (Leliūnai).

Ne tik žmogus, bet ir gyvuliai turi jausti tą reikšmingą naktį, ir jiems turi kūčios išsiskirti, tą vakarą skanesnis kąsnelis turi ir jų gomurį paglostyti. Ir gyvuliai turi kūčias: jiems duodama esti virintų kviečių, jie gali kalbėti ir žina ateitį. 12 val. visi gyvuliai kalba. Vienas ūkininkas, norėdamas sužinoti, ką jo arkliai kalbės, nuėjęs pasiklausyti, išmušus vienuoliktai, vienas arklys nusiūnokęs ir sakas: „Rytoj turėsimė maitą vilkti“. Ūkininką paėmūsi baime ir toliau negalėjęs klausyti. Kalėdų rvtā ji radė sustingusi lovoje (Rokiškis). Kodėl gyvuliai kalba? Kai Kristus gimė, tai jautis ir asilas ėję Kristaus nūsti (šildyti). Jie ėjo 12 val. ir kalbėsi. Todėl ir dabar 12 val. gali kalbėtis (Pabaiškas). Kūčių naktį visi gyvuliai klaupia ant pirmu kojų ir meldžiasi. Ju meldimo negalima tyčiomis klausyti. Kas išsirstas, tas tuo ir mirštas (Vabalninkas). Po kūčių nuima šieną nuo stalo, suveda jį pastalėn, atneša saika avilū ir padeda ant to šieno. Kalėdų rvtā tą šieną ir avilūš nuneša į tvartā ir padalina visiems gyvuliams (Krekenava). Kūčių vakarą gyvulius serian šeria, negu paprastai. Gyvuliai net pasistiprinti, nes naktį visa valandą reikėdą jiems klūpoti ir melstis (Vabalninkas).

PRIETARAI IR BURTAI

Per Kalėdas, ypač Kalėdų naktį kai visokios nežemiškos jėgos pabunda ir įgauna galios ta proga pasinaudoja ir žmogus nors kiek pažvelgti į ateitį. Kaip visos didžiosios šventės, taip ir Kalėdos yra orakulų laikas.

Valgant kūčias lemia iš šešėlio — jei šešėlis panašus į karstą, žmogus mirs, jei šešėlis „be kaklo“ nesulauksiąs kitų kūčių — miršias (Vėšis, Kupiškis). Pakūčiavę traukia šieną. Kuris ilgą ištraukia — ilgai gyvens, kuris trumpą — tuoį mirs (Joniskėlis). Kūčias valgant neužirdamas traukia iš po staltiesės šieną ir matuoja gniauztėmis. Klek gniauzčių išsities, tiek dešimčiu metų dar gyvens (Spirakiai). Kūčių vakarą klėty ant stalo uždega žvakę. Dvylikta valandą eina pro raktu skylutę pasižiūrėti: ką pamatysi, tas ir atsitiks (Anšičkiai). Vakara paėmą gabalėlį švino arba vaško ir, jį sutirpinę, pila į šaltą vandenį. Paskum vandenį išpila,



SKAUTŲ SKYRIŲ

veda

REDAKCIŅĒ KOMISIJA

ŠVIESIOJI BETLĒJAUS ŽVAIGZDĒ TEVEDA MUS

DIEVUI, TĒVYNEI IR ARTIMUI

KELIU Į GIMTUOSIUS MŪSŲ TĒVYNĒS LAUKUS!...

ARGENTINOS LIETUVIAI SKAUTAI

AUGUSTIN GLEMUS TALAVERA

EFETA - PASLAPTINGOJI FORMULĖ

(Rev. Scout de las Americas)

Ar esi skaitęs šventąjį Raštą? Nesvarbu kokios tu esi religijos, šios knygos yra nepaprastai pamokinančios.

Vieną dieną didysis Mokytojas darydamas stebuklą tarė: „Efeta“ ir stebuklas įvyko — „Atsiverk“ ir nebylys prakalbėjo.

Skautybėje dažnai turime daryti kažką nepaprastą, nes norime laimėti kitus, įeidami į jų širdis. Tačiau ne visada tas mums pavyksta, nes neturime mes raktą, kuris galėtų atidaryti mums slapčiausią kampelį mūsų artimo širdies.

Kai tu nori, kad tavęs kitas klausytų, pirmiausia turi palenkti sau jo širdį. Skautybė yra meilė ir trokštą suprasti. Žinoma, kad mūsų metoduose tvarka ir drausmė nėra pirminiai principai, bet išdavos. Gė pirminis principas yra meilė, gimusi iš geros valios. O gerai žinome, kad tokie darbai, kurie yra kilę iš meilės išveria, pav. Atpirkimas.

Gi darbai, kurie kyla iš smurto, egoizmo, neapykantos, — miršta su mirštimi to, kuris juos padarė. O skautybė gimė iš meilės, nes ją įkūrė žmogus, kuris mylėjo taiką. „Atsiverk“. Tu ir kiekvienas iš mūsų, skautai iš visų pasaulio kraštų, kurie norime sukurti vieną vienintelę širdį — pasaulio širdį, jung-

dami atskirus ir skirtingus plakimus į vieną.

Bet ar žinai kokia yra ta paslaptingoji formulė?

MEILĖ IR SKAUTISKOJI DVASIA. Tai raktas, kuris tinka kiekvienai širdžiai, ta meilė yra jėga, kuri skatina ir nugalina, betgi ne grobio, bet atsidavimo forma.

Gal būt pasakysi: „O mano religija?“, praktikuok ją, mes visi tavę gerbsime. „O mano rasė?“, — ji yra tavo ir mums kitiems tai visai nerūpi. „O mano tautybė?“, — būk geras pilietis, nes tokius mes mėgstame. „O mano socialinė padėtis?“, — čia suklydai, nes Skautybėje tėra viena socialinė padėtis: skautas.

Taip, nes tikroji meilė gimė tvirtelyje, be galo varginga, bet neapsakomai turtinga. Apėmė visas rases, išlygino visas sienas ir rubežius, atėjo į visas šeimas ir pateko į visas širdis.

Nori įsitikinti, kad tai tiesa? Tad kartok su manim paslaptingoji formulė: „Efeta“... ir pajusi kai tavo širdis ir manoji įsilijungė viena į kitą.

Bet dabar tu gali užvaldyti savo pasaulį ir, kas yra dar geriau, jau gali užkariauti dangų.

TYLI NAKTIS, ŠVENTA NAKTIS

Tai buvo 1818 metų Kūčių vakaras. Arnsdorfo, mažo Austrijos kaimelio, mokykloje buvo susirinkęs būrys žmonių, tarp jų parapijos vikaras Joseph Mohr ir jo draugas Franz Gruber, vargonininkas ir mokytojas. Vakaro metu vikaras pasitraukė iš kambario, ir kai vėliau grįžo, turėjo rankoj sulenkta popieriaus lapą, kurį jis įteikė kaip dovaną mokytojui Gruber. Atskleidęs perskaitė vikaro parašytą eilėraštį „Tyli naktis, šventa naktis“. Jis buvo taip sujudintas, kad tuoj pat, įkvėpimo pagautas, parašė melodiją.

Tą Kalėdų naktį ši giesmė buvo pirmą kartą sugiedota. Kompozitorius giedojo bosu, o vikaras tenoru, pritarėdamas gitara. Vėliau kiti muzikai ją stilizavo ir pritaikė balsams. Greit ši giesmė paplito vokiškai kalbančiuose kraštuose. Savo gražia melodija ir nuotaika ji patraukė kitų tautų dėmesį. Giesmė iškeliauja į visą pasaulį ir suskambo visose bažnyčiose.

Tautiečiai už šią giesmę kompozitoriui Fr. Gruber pastatė paminklą vaizduojantį jį su vikaru giedant pirmąjį kartą šią giesmę.

KŪČIOS IR KALĖDOS LIETUVOJE

gana šiek tiek pavidalą ir iš jo atėitį spėja. Pav., jei gaunasi tarsi žaunuvės — šauks kariusomenėn, vaikas — vaiko susilauks, arklys — pasidarys turtingas, žiedas — ištėkės arba vė.

Bet ne vien tik savo likimu žmogus susirūpinęs: jam ne mažiau rūpi ir koks bus ateinančių metų derlius, koks oras, kaip seksis su gyvuliais ir pan. „Orakulas“ ir čia pasitarnauja. Kūčioms išvirtus žirnius sunkdavo per ruginius šiaudus. Paskum sumaišę juos su tais šiaudais aprišdavo obelis. Pavasarį jos geriau žydėdavusios ir daugiau vaisių duodavusios (Saločiai). Jei kūčių vakarą sniega dideliais gabalais, tai avys ves daug ėriukų ir jie visi gerai augs (Viešintos). Kad avys po du ėriukus vestų, kūčių vakarą geria po du stiklu alaus ir dviese eina per sodžius. Kad avys ėriukus mylėtų, vyras muša į kūčių vakarą kepture (Joniskėlis). Kad Dievas sergėtų laukus, ir kad avys po du ėriukų vestų, kūčiose reikia išgerti 2 stiklu alaus (Vabalninkas). Kūčių vakarą šeimininkas ištrankia šiaudą iš stogo ir žiūri:

jei varpa yra, tai bus derlingi metai, jei be varpos, rugiai blogai derės (Pasvalys). Nuėmę nuo stalo kūčių šieną žiūri, kokiu grūdų liko ant stalo. Mat, kitais metais tie jantai geriausiai derės (Ramygala). Jei kūčių vakarą dangus žvaigždėtas, gerai vištos dės ir gyvuliai gerai augs (Pagiriai). Kad bitės varšą eitų į darbą, kūčiose neturtinigiems neša alaus (Joniskėlis). Kūčių vakarą bitininkams reikia pasidalyti medumi, tai jų bitės dar daugiau prinės medaus. Kūčių vakarą dainuoja: „Nebūk skūpus, bitininkėli, atnešk kūčių vakarėliui nors stiklinėlę“ (Vabalninkas). Kūčių vakarą reikia tris kartus pakloti bites, tai daugiau spiečių leis (Ramygala). Jei kūčiose sniega, bus geri metai ir bitės gerai spiesis (Kupiškis).

Visų tų nežemiškų jėgų „galybė“ nesibaigia Kalėdų naktį — „orakulas“ neužsvendžia, o veikia ir per pačias Kalėdas, ir per Naujus Metus, ir per Tris Karalius. Bet nei žmonės, nei jis nieko naujo nebeišgalvoja, taigi tų dienų burtai yra tik kūčių vakaro tęsinys.

Vyr. Skt. kand. sese Nata Jablonskytė de Fielder ir jos vyrą p. Fr. Fielder sulaukusius pirmagimio sūnaus sveikina

Arg. Liet. Skautai

Lietuvių Skautų Brolija kreipiasi į visus skautų vienetus plačiame pasaulyje praversti Kalėdų gerojo darbo vaju. Prašoma pagal išgalas paskirti Vokietijoje gyvenantiems broliams pinigine pagalba arba atliekamais rūbais.

Artėjančių 40 metų Lietuvos Skautybės proga Skautų Brolija skelbia skautų vienetais ir pavieniuiams skautams konkursą pajėgiausiam vienetai ir skautams išskirti.

Skautas V. A. Audronis iš Los Angeles už automobilių modelių konstruktyvumą varžybose yra laimėjęs 10 dovanų įvairių automobilių fabriku.



Temperley šeštad. Mokyklos užbaigimo šventė lapkr. 23 d. p. Valantinavičių namuose. Vidury mokytojai: E. Paliulionienė ir V. Jusaitis, kairėje Tėvų Komiteto pirm. J. Sadauskas; dešinėje — V. Cibavičius, Arg. Liet. B-nės, Temperley Apylinkės pirmininkas.

TEMPERLEY

BENDRAS LIETUVIŲ IR LENKŲ

POBŪVIS

Argentinos L. B. Temperley Apylinkės Valdyba bendrai su lenkų klubo v-ba „Polonesa“ Llavallol š. m. lapkričio 30 d. surengė bendrą kultūrinį pobūvį. Nors tą dieną buvo audra su lietuvi, bet pavakary oras pasitaisė ir vakaras buvo gražus. Į pobūvį susirinko daug lietuvių ir lenkų, nes atrodo visiems buvo įdomu toks pobūvis įvykstant Argentinoje pirmą kartą. Iš lietuvių programą išpildė Villa Lugano liet. jaunimo tautinė grupė, vadovaujama p. A. Mikėlonienės. Šio ansamblio pasirodymas daug entuziazmo sukėlė ir lenkų tarpe. Iš lenkų taip pat pasirodė tautinių šokių grupė ir baletas. Pobūvis praėjo draugiškoje nuotaikoje, visus linksminant orkestrui „Baltica“, p. V. Balčiūnui vadovaujant, kur visiems geros nuotalkos nestokojo. Šiuo pobūviu, atrodo, buvo visi patenkinti ir pagėdauja tokiu pobūviu surengti daugiau. Pasidalinus pajamas ir išlaidas pusiau, gauta pelno po 915 pesų.

Tuo pat Apylinkės Valdyba dėkoja iš savo pusės visiems dalyvavusiems ir ypač daug prisidėjusiems darbu: p. A. Mikėlonienei ir St. Mikėloniui už transporto priemones, tautinių šokių grupei atvežti; p. Markūnienei, dirbusiai prie bufeto, p. p. Povilaičiams, p. Girčiui, p. p. Sadauskams, p. p. Liniauskams ir visiems kitiems už nuoširdžią pagalbą, kur visų neįmanoma išvardinti. ARLB Temperley Valdyba, B. Platakis, sekretorius.

TEMPERLEY LIETUVIŲ ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA BAIGĖ MOKSLO METUS

Lapkričio 23 d. St. Paliukėno namuose buvo surengtas šeštadieninė Mokyklos vaikučių tėvams ir svečiams vermutas. Vaikučiams ir mokytojams arbatėlė įvyko atskirai, p. p. žekių namuose. Vėliau bendra vakarienė įvyko p. Paliukėno palatose. Vakarienės metu vaikučiams buvo įteikti mokyklos baigimo pažymėjimai. Ta proga mokytojai pasakė vaikučiams ir visiems susirinkusiems po keletą žodžių, skatinanti vietos lietuvių ir ateityje rūpintis savo vaikučių mokslinimu ir lietuvišku auklėjimu. Patys mokytojai iš savo pusės pasižadėjo ir ateinančiais metais tęsti pradėtą darbą.

Temperley Lietuvių šeštadieninė Mokyklos Tėvų Komitetas dėkoja mokytojams už parodytą pasiauko-

jimą per visą mokslo metų sezoną. Taip pat dėkoja mokyklos baigimo šventės dalyviams už gausų atsilankymą ir prisidėjimą aukomis. Skyrimų padėką reiškia Argentinos Lietuvių Susivienijimui už 100 pesų auką mokyklos reikalams ir p. I. Braziunui už 20 pesų auką.

Diplomų gaminimo išlaidas apmokėjo ARLB Temperley Apylinkės valdyba.

Kviečiame visus ir sekančiais metais nepamiršti mūsų lietuviškosios mokyklos.

Temperley šešt. M-los Tėvų Komitetas

ROSARIO

Rosario lietuvių ekskursija, 31 asmenys, vyksta į Kordobos kalnus. Ekskursantai aplankys Kordobos miestą ir ten esančius lietuvius, p. p. Kazimiero ir Marijos Stankūnų padovanotą vilą Villa del Diqueje, Embalsės apylinkes, Rumpal gyvenančius lietuvius ir grįš vėl į Rosario. Ekskursija išvyksta gruodžio 27 d. 22 val., o Rosario mieste bus gruodžio 30 d. 3 val. ryto. Vyksta su AC

Rengėjai tikisi daug publikos ir svečių iš kitų kolonijų.

Kvirinas Runimas gruodžio 7 d. buvo atvykęs į Rosario, į gitaristų koncertą. Koncertistai Juan B. Fassolo ir Pablo Anapos išpildė klasišinius kūrinius p. Kvirino Runimo pagamintomis gitaromis. Kvirinas Runimas yra iškilęs į pirmąsias vietas 25 m. kruopštaus darbo dėka. Koncertas įvykęs Manuel Belgrano salėje, sudominęs muzikos mėgėjus ir profesionalus, neabejotinai pakėlė ir lietuvių vardą Luthier Kvirino Runimo asmenyje. Tenka tik pagvelkinti, Tautietį, iškilusį į pirmąsias vietas ir palinkėti sėkmingos darbuotės.

Kun. Vyt. Palubinskas išvyko rekolekcijoms į Victoria, Entre Rios pas TT. Benediktinus.

Birutė Pundytė, Jaunimo ir Gyvojo Ryžančiaus atstovė, buvo išvykusi į Bs. Aires dalyvauti Lietuvių Katalikų Mot. Kongrese, kuris įvyko gruodžio 7 — 8 d. d. Atstovė artimiausia proga painformuos lietuvius apie Kongreso nuveiktus darbus.

Angelita Pundytė paskirta suorganizuoti ispanų tautinių šokių grupę, kuri dalyvaus ir Vasario Sešioliktosios minėjime.

A. Vilcikas ir Ernestas Paršelis atvyko atostogoms į Rosario. Čia apsisėtoje pas TT. Marijonus mano patirti iki Naujų Metų.

Ponų Jasevičių padovanota Svč. Mergelės Marijos Lujan statula bus pašventinta per Tris Karalius, sausio 6 d. 10 val.

Ponai Sarkūnai padovanojo Svč. Kazimiero lietuvių bažnyčiai 2 skambučius. Parapijos klebonas maloniems Geradariams labai dėkingas.

PADEKA

Buenos Aires Vaidybos Būrelio gastrolių proga š. m. lapkričio 23 d. Rosario lietuvių kolonijoje, už parodytą svetingumą, rūpesčius, vaišes ir visą kita, kas buvo padaryta malonesniam mūsų priėmimui ir svetingumo pareiškimui, ko mes niekuomet nepamiršim. Išskirtinai dėkojam Lietuvų parapijai, Rosario Liet. Bendruomenei, šeimoms ir atskiriems asmenims, mus priėmusiems nakvynėi, tariame nuoširdų ačiū!

Būrelio vardu

K. Runimas

BERISSO

Lapkričio 22 d. mirė Marytė Taibavičiūtė. Velionė gimė Genaičių k., Pikių vls., Mažikių apskr. Lietuvoje paliko vieną brolių ir tris seseris. Prieš mirtį buvo aprūpinta šventais Sakramentais ir su religinėm apeigom buvo palaidota La Platos ka-

MO autobusu, vadovauja kun. A. Kleiva.

Bernelių Mišios šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje bus gruodžio 24 d. 24 val. per kurias giedos Rosario lietuvių ir argentinų chorai diriguojami kun. A. Kleivos.

Kristaus gimimo scenos šiais metais bus gruodžio 24 d. 23 val. prieš lietuvių bažnyčią. Vaidinime dalyvauja ir vaikučių choras, paruoštas kun. A. Kleivos. Vaidinimą režisuoja kun. J. Margis.

Vasario Sešioliktosios minėjime sutiko dalyvauti ir p. Kvirinas Runimas, kuris paruošė Rosario lietuvių



Julė Jakniūnaitė ir Antanas Latvėnai, atšventę 35 m. moterystės sukaktį.

jaunimą Pavergtosios Lietuvos vaidu.

Viktoras, Eugenija, Nilda ir Robertas Kalėdai bei Beckmannų šeima buvo atvykę į Rosario. Dalyvaavo Baublio vestuvėse, aplankę gimnaitę Kriaucūnienę, Lietuvų parapiją, p. p. Papečkus ir Liutkevičius išvyko į Santa Fe.

Rosario lietuvių choras sparčiai ruošiasi Vasario Sešioliktosios minėjimui, kuris įvyks Duonkepių salėje, pačiam miesto centre. Programa bus įvairi, gros geras orkestras.

pinėse. Velionė buvo uoli Gyvojo Rožančiaus Brolijos narė. Tegul su teikia Viešpats amžiną ramybę.

Skubiai parsiduoja

ŽEMES SKLYPAS

Mar del Platoj

labai gražioj vietoj, lengvomis sąlygomis.

Teirautis „Laiko“ administracijoj pas P. Gudelevičių arba Adrognue, Quintana 738. FCNGR. (2)

Už A. a. ALEKSANDRĄ PETRAVIČIŲ,
METINIŲ MIRTIES SUKAKTUVIŲ PROGA, ŠV. MIŠIOS
-SUMA BUS LAIKOMOS SAUSIO MĖN. 1 D. 1958 M.
AUSROS VARTŲ LIETUVIŲ PARAPIJOS BAŽNYČIOJE.
 Gimines, draugus ir pažįstamus kviečiu į pamaldas
 atsilankyti

LIDIJA PETRAVICIENĖ

Mūsų mylimoji žmona ir motina

Olga Tarulytė - Marčiulionienė,
 58 m. amžiaus, aprūpinta Šv. Sakramentais, 1957 m.
 gruodžio mėn. 11 d. 11 val. atsiskyrė su šiuo ašarų pa-
 kalnės pasauliu. Palaidota XII. 12 d. Calzados kapuose.
 Lai būna jai lengva šios mums svetingos Argentinos
 žemelė.
 Liekame giliai nuliūde: vyras ir du sūnūs — Simanas,
 Tauras ir Agaras Marčiulioniai.

A. + A
MŪSŲ MIRUSIEJ!



A. a. Marija Stalioraitienė

— Marija Virbickaitė-Stalioraitienė staigiai mirė gruodžio 10 d. Ve-
 lionė buvo gimusi 1887 m. spalio
 30 d. Bagotosios km. Vilkaviškio
 apskr. Apsivedė Lietuvoje su A. Sta-

LIETUVOS PASIUNTINYS

Tel. 415501
 Adr.: Rambla, Rep. de Chile 1606,
 Montevideo.

**SIUVINIŲ IR UZUOLAIŲ
 DIRBTUVĖ-PARDUOTUVĖ**

Parduodam medvilnė, vilnos,
 įvairios drobės, valizoms už-
 valkalai, gulimos kėdės ir tur-
 kiškos lovos. Taisomos minkš-
 tos kėdės.

Kainos prieinamos
 Įpėdin. Antano Salčiūno
 Juan B. Alberdi 925-31.
 T. E. 60-2784.

ELEKTRICISTAS

• PRECYZINĖ ELEKTROS
 TEHNIKA

REMONTUOJAMA:

- SILDYTUVAI - HELADE-
 ROS,
- RAŠOMOSIOS,
- SKAIČIUOJAMOSIOS MA-
 ŠINOS ir
- VENTILIATORIAI.

Mėnesinis mokestis

DARBAS GARANTUOJAMAS

B. ASAKA

Dirbtuvė-taller: Butas:
 MEXICO 766 MEXICO 950
 T. E. 38-2950

Casa MUSKETAS

Parduoda
 PLOKSTELIS, PIANINUS,
 AKORDEONUS, BANDEONUS
 TELEVISIOS APARATUS
 ISNUOMUOJAMA PIJANINUS
 T. E. 50-5948 Sanabria 2790-92

• OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral.
 Mariano Acha 876, Morón: Šešt.
 13 — 17 val. ir sekm. 13 — 16 val.

* MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ
 Sav. Mikellonis Cosquin 5565,
 Villa Lugano.

Horaičiu ir greitai abu išvyko į Ar-
 gentiną, kur ilgesnį laiką dirbo
 šerių apdirbimo fabrike. Velionė
 buvo gero būdo, uoli katalikė, pri-
 klausė Gyvojo Rožančiaus Brolijai,
 kur ėjo įvairias pareigas. Paliko
 liūdintį sūnų Juozą, marčią ir anū-
 kus Raulyną ir Albertą. Su religinė-
 mis pamaldomis Ausros Vartų par-
 bažnyčioje sekančią dieną buvo pa-
 laidota Sarandi kapinėse.



A. a. Marija Taibavičiūtė

— Olga Marčiulionienė mirė gruodžio 11 d. Sekančią dieną buvo pa-
 laidota Calzados kapinėse. Velionė
 su šeima atvyko į Argentiną po
 paskutinio karo. Beveik visą laiką
 sirguliuavo. Liko giliai liūdintis vy-
 ras, buv. teismo tardytojas ir du
 sūnūs.

BUENOS AIRES

PRANEŠIMAS

Reggio Emili, Italijoje buvęs Lie-
 tuvių Komitetas šaukia visų ten gy-
 venusių lietuvių

SUSIRINKIMĄ

š. m. gruodžio mėn. 22 d. 12 val.
 Ausros Vartų liet. par. patalpose,
 tikslu aptarti dešimtmečio paminė-
 jimą, praleistą Argentinoje.

— Aloyzas Jonas Rudėnas priėmė
 gruodžio 8 d. pirmąją Šv. Komunija.
 Ta proga pp. Rudėnų namuose
 buvo surengtas gražus subuvimas į
 kurį atsilankė daug jų šeimos prie-
 tetelių ir artimųjų.

— Petras Liubinskas, aštuonių
 namų, nekurių turinčių po kelis
 aukštus, savininkas, pardavė savo
 didelę maisto produktų krautuvę —
 Almacena. Po ilgą įtempto darbo
 metų ncri pailsėti ir uoliau daly-
 vauti lietuvių kultūriniam gyvenime.

— Inž. Jono ir Aldonos Ramanauskų
 šeimai gruodžio 13 d. Vokiečių
 ligoninėje gimė antras sūnūs, kuriam
 duotas Guillermo Luis vardas.
 Džiaugiasi laimingi tėvai ir „Laiko“
 garbės leidėjai nauju šeimos nariu,
 o ypač jų pirmasis sūnus Christian,
 kad jis dabar nebūs jau vienas ir
 turės broliuką.

— Marija ir Ignas Čepuliai gruodžio 7 d.
 šventė savo 25 metų vedy-
 binio gyvenimo sukaktį — sidabri-
 nį jubilėjų. Ta proga p.p. Čepuliai
 savo namuose turėjo dideles vaišes.
 kuriose dalyvavo visi giminės ir pažį-
 stami. Ponas Čepulis yra Argentin-
 nos Vialidad Nacional inspektorius,
 kuriam pavesta tikrinti beveik visų
 Argentinos provincijų Elektros stotis.

— P. p. Gladys Gervelytė ir Ivan
 Musičiai lapkričio 30 d. pašventino
 naują grožio salioną, c. Guido 1552,
 pačiam miesto centre. Tai jau sepi-
 tintas p. p. Musičių moderniausiai
 įrengtas grožio salionas Bs. Aires

FARMACIA "NENISKIS"

ANTONIA NENISKIS de GUTIERREZ

FARMACEUTICA

AV. SAN MARTIN 740,

BURZACO

(Pdo. Ate. Brown)

30 metrų nuo Av. Espora, priešais

col. San Vicente stotj.

KALBA LIETUVIŠKAI.



**FOTO "REPORTER" —
 JŪSŲ PATARNAVIMUI.**

Jei norite turėti geriausias
 sužieduotuvius, vestuvių, gimta-
 dienių ir kitų švenčių foto nuo-
 traukas, kreipkitės į FOTO
 „REPORTER“, kur fotografas
 -profesionalas yra pasiruošęs
 Jums greitai ir gerai patarnau-
 ti. Visi foto darbai atliekami
 savoje laboratorijoje.

L. KANČAUSKO,

FOTO „REPORTER“,

c. Mendoza 2249, Avellaneda
 (prieš liet. bažnyčią).



MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS

GAMINAMOS ĮVAIRIŲ STILIŲ
 MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS STALIAUS
 DARBAI.

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811-17

Villa Scasso

T. E. 68-7208



**PRALEISKIME ATEINANČIAS ŠVENTES
 LIETUVIŲ CENTRE**

VAIKŲ ŠVENTE SU KALĖDŲ SENELIO DOVANOMIS
 IR JAUNIMO BEI SUAUGUSIŲJŲ ŠOKIAIS ĮVYKS PER
 KALĖDAS, GRUODŽIO 25 D. — Visus kviečiame
 atsilankyti.

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS ĮVYKS L. CENTRE
gruodžio 31 d. 21 val. — Reseruoti vietas
iki gruodžio 25 dienos. Po šios datos užsakymai
nepriimami

L. Centro Valdyba

Artimesnieji parengimai Lietuvių Susivienijime

1958 m. sausio 5 d. PIKNIKAS

QUILMES, PARKE DE CERVECEROS.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto pas A. L. Valdybos
 narius ir įgaliotus platintojus.

S. L. A. Valdyba

PAJIESKOJIMAS

Pajieskoma sekantys asmenys:
 Perkovskij Rudolf, Silvestro,
 Perkovskaja Marija,
 Perkovskij Ričard, Rudolf.
 Šie asmenys nuo 1932-33 m. gy-
 veno Bs. Aires mieste. Pranešti
 „Laiko“ administracijai.

**ATSIGAIVINIMO IR MAUDYMOŠI
 BASEINAS**

„LIETUVA“

savininkai
 Stanislovas ir Albertas Vercinskai,
 „La Salada“ (už maudyklių parko)
 Nuvažiuoti: F.C. Belgrano, Colectivo
 32, iš Pta. Alsina ir colectivos
 iš Liniers.

Atvykite su savo draugais ma-
 loniai praleisti laiką.

PARDUODU NAMĄ!

Viena kvadra nuo lietuviškos kolo-
 nijos CORDOBOJ. Keturi kamba-
 riai, dvi vonios įrengtos su šiltu
 vandeniu ir visais patogumais.

Teirautis pas C. Dobkevičių,

Av. Gral. Mitre 1258,

Villa Parque Caseros

ALBERTO E. TIMINSKAS

“COCHERIA”

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuviemis — veža ligonius — dāro kelio-
 nes į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestu-
 vėms ir krikštynoms.

AV. PAVON 11070

T. E. 243-5654

Sucursal

Temperley

BALCARCE 510

F.C.N.G.R.

Lomas de Zamora

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS

JUANA DAILYDĖ, vedėja

SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435

Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal
 namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

* MOTERŲ GROŽIO SALIONAS
 IR KIRPYKLA „HENRY“. Įvai-
 riausių madų šukavimas modernia-
 siomis priemonėmis, 20 metų prak-
 tika. Sav. Henrikas Lukaševičius:
 Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* „PENSION LITUANA“, sav.
 Juozas Palšis: Villa Rumipal, Cór-
 doba, Dpto. Calamuchita. Prie ša-
 vingo kalnų ežero. (Lago Embalse).
 Lietuviški valgiai, mandagus pa-
 tarnavimas.

V. RAMANAUSKAS
 RADIO TECHNIKAS

mokslus baigęs JAV-bėse.

Dirba naujus ir taiso vi-
 sokių rūšių radio apar-
 atus. Duoda išsimokėji-
 mui.

PÓLA 289, Buenos Aires

T. E. 64-4154

* „LIETUVA“ Sav. V. Naliavaika.
 Dėl informacijų kreiptis: Turismo
 Agencia, Florida 165 (Galeria
 Güemes), escritorio 529, p. 5. T. E.
 33-9584.

* ALF. DEGULIO ir K. PAU-
 LAUSKO lietuviškas restoranas su
 lietuviškais valgiais yra Paseo Co-
 lón 449, Buenos Aires. Didelis val-
 gių pasirinkimas, mandagus aptar-
 navimas. Aptarnauja patys šeim-
 ninkai.

* KIRPYKLA „OLGA“ — Iga-
 taikis plaukų sušukavimas (karštas
 tr šaltas, atliekamas moderniškoms
 mašinioms ir naujais metodais. Pri-
 tmama mokinės —
 Olga Jasiulytė - Vitkauskienė,
 Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

TEXTILBRAŽĖNAS
 Lietuvių audimo fabrikas.

Tucuman 3718

Monte Chingolo 4 de Junio

Jaunosios ir kūmos pasisūkit
 sukniās (ajnar) pas
 Profesorę ONĄ BALNAITYTĘ,
 c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud.
 SINGER SISTEMA

Imprenta de „LAIKAS“
 Mendoza 2280 * Avellaneda

Buenos Aires Avellaneda

Kristaus Užgimimo ir Naujų Metų švenčių proga

SVEIKINAME VISUS ARGENTINOS LIETUVIUS, LINKĖDAMI VISIEMS LINKSMŲ ŠVENČIŲ IR GAUSIŲ KŪDIKĖLIO JĖZAUS MALONIŲ PER VISUS ATEINANČIUS METUS, O GYVENANTIEMS TĖVYNĖJE — IŠTVERMĖS SVENTAME TIKĖJIME IR NEPRARASTI VILČIŲ GREITAI SULAUKTI LAISVĖS.

TĖVAI MARIJONAI,
Avellaneda, Bs. Aires

KONGRESINIŲ BŪDU PAMINĖTAS 50 METŲ LIET. KAT. MOTERŲ DRAUGIJOS ĮKŪRIMAS

Ši sukaktis paminėta gražiu Kongresu, kuris įvyko gruodžio 7 — 8 dienomis Argentinoje, Aušros Vartų liet. parapijos patalpose.

Gruodžio 7 d. 20 val. Kongresas buvo pradėtas Lietuvių Salėje. Kongresas pradėtas specialia malda ir Liet. himnu. Kongreso įžangą savo žodžiu padarė ilgametė Arg. Liet. Mot. Katalikių ir „Birutės“ D-jos pirmininkė A. Bagdonienė, išskeldama pirmaisiais emigraciniais metais Katalikių Moterų D-jos veiklą ir pastangas religijos ir tautiško atžvilgiu. Tais laikais lietuviai čia neturėjo nei savo inteligentijos, nei organizacijų, nei parapijos.

Kongresui pirmininkauti ir darbu tvarką vesti buvo pakviesta mok. O. Kairėlienė. Paskaitą tema: „Religinio gyvenimo pagyvinimas“ skaitė kun. J. Duoba, išskeldamas neglaimas šio krašto nuotaikas ir sąlygas, kurios smugdo ir sunkina religinę praktiką. Gyvendami tarp eilės abejingų, ar net religiją pajuokiančių žmonių, daugis pradeda atšalti nuo religinės praktikos ir bažnyčios lankymo. Sekančią paskaitą skaitė p. Elisa de Agustoni, tema: „Argentinitė ir imigrantė kovoje prieš komunizmą ir ateizmą“. Paskaitininkė išskėlė eilę moterų gyvenimo aspektų, pagal kuriuos šių dienų moteris yra linkusi tvarkyti savo privatų ir viešą gyvenimą. Nemaža moterų šiandien metasi į materializmą ir perdėtą patogumų ieškojimą, užmiršdamas tikrąją savo paskirtį — šviesti aplinkai kukuimu ir religiniu pavyzdžiu. Paskutinė dienos paskaita buvo skaityta Seselės Dilektos, pedagogine tema: „Drausmė šeimoje ir mokykloje“. Seselė išskėlė reikalą jau iš pat pirmųjų metų pratinėti vaikus paklusnume, nes vėlesniuose metuose tokios pastangos darosi sunkesnės ir sunkesnės. Visiškai nepaklusnioms vaikams siūlo taikyti bausmes, kurios, nevelkiant dar vaiko protui, paveikia teigiamai ir jo jausmus ir vaikas paklauso, tuo įgauna klusnumo įprotį ir užauga geru žmogumi. Visų šių priemonių reikia imtis dėl giliosios meilės vaikui, kad jis išaugtų naudingas šeimai, tautai ir bažnyčiai. Nemyli tie tėvai savo vaikų, jei jiems leidžia elgtis blogai ir nesirūpina jų ateitimi. Tėvų ir mokyklos pareiga yra išauklėti vaikus dorais, gerais ir naudingais visuomenės žmonėmis.

Tarp paskaitų buvo sveikinimai: žodžiu ir raštu. Pirmoji sveikino p. L. Grauzinienė, pasidžiaugdama Argentinos Liet. Mot. Katalikių energija ir pastangomis, ruošiant šį kongresą ir ragino visas moteris lurtis po gražiais ir kilniais idealais, skiepijant jaunojo kartoj at-

sineštus iš Tėvynės kilniuosius principus. Gauta iš mūsų vyskupų esančių tremtyje, sveikinimo raštai, kurie buvo sutikti su dideliu dalyvių entuziazmu. Sveikino Arkiv. J. Skvireckas, vysk. V. Brizgys, vysk. V. Padolskis. Be to sveikino Berisso moterų atstovė ir sekančią dieną Rosario moterų atstovė — B. Pundytė, kuri pasveikino kongreso dalyves, papasakojo apie katalikių moterų darbo ir gyvenimo sąlygas Rosario liet. kolonijoje.

Gruodžio 8 d. Kongreso pratybos buvo pradėtos iškilmingomis pamaldomis Aušros Vartų liet. bažnyčioje. Per pamaldas didelis kongreso dalyvių skaičius priėmė šv. Komuniją, šventei pritaikytą pamokslą pasakė Aušros Vartų par. kleb. kun. J. Duoba. Per pamaldas iškilmingas mišias ir kitas giesmes giedojo šv. Cecilijos choras.

Po pamaldų Lietuvių Salės svetainėje įvyko bendri užkandžiai, kuriuos parengė darbušios moterų rankos. Turtingą paskaitą: „Lietuvės tautos išlaidų tėvynėje ir išsivijoje“, skaitė p. J. Kuncaitienė. Paskaitininkė patiekė visą eilę sugestijų ir konkrečių projektų, kaip lietuvių moteris ir motina turi kovoti išsivijoje už savo šeimos ir tautos lietuviškumą ir tautos išlaikymą. Paskaita buvo išklaudyta su rimtu dėmesiu. Diskusijose socialiniai ir kt. klausimais dalyvavo didelė dalis kongreso dalyvių. Buvo nutarta nekurti naujų įvairios paskirties ratalių ir vienetų, bet stiprinti jau organizacijoje veikiančius panašios paskirties būrelius.

Meninėj dalyj pasirodė mūsų kolonijos gajausios pajėgos. Eilėraščių padėklamavo Z. Valentinaitė. Solo padainavo L. Palulionytė, kurios dainavimas visuomet yra pagaunantis ir jausmingas. Sumaniai ir charakteringai inscenizuotą dainelę „Žvirbli, žvirbli...“ išpildė Aušros Vartų šeštadieninės mokyklos mokiniai: R. Deveikis, J. Deveikis, A. Sakalauskas, P. Blumbergas, R. Kairėlytė, D. Babronytė, B. Marenholtaitė, E. Mežinskaitė, V. Balnytė, O. Pajaujytė, L. Masulytė, M. Bučmytė, D. Valentinaitė. Dainos, žodžio ir šokių junginį išpildė D. Ginterytė, D. Valentinaitė, T. Mačiulytė, A. Milauskaitė, N. Povilonytė, M. Sturevičiūtė, D. Šantaraitė, Z. Vanagaitė, A. Vaisiūnaitė, A. Virgailytė. Ši lietuviška vaizdų, žodžių ir judesių popurį parašė ir režisavo L. Petračiūnė. Tautinius šokius parengė A. Černiauskienė. Salę gražiais sūkiiais išdekoravo dailininkas p. Veglo.

Kongreso ir jo paskaitose buvo patiekta daug gražių minčių ir dalyvlams jis paliks vertingą įnašą tremties dienoms. Jo suorganizavimas iš rengėjų pareikalavo daug darbo ir pastangų, proporcingai, reikia manyti, nemažiau, kaip ir 50

metų lietuviams moterims renguosioms pirmąjį suvažiavimą Kaune. Tačiau įdėtos pastangos neliks be vaisių, nors paprasta akimi ir nematomų.

IS ALOST TARYBOS POSĖDŽIO

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba buvo susirinkusi posėdžio š. m. gruodžio mėn. 7 d. 19 val. Arg. Lietuvių Balso patalpose. Buvo svarstoma artėjančių Nepriklausomybės paskelbimo minėjimo reikalai. Tarybai buvo patiekta svarstyti prezidiumo išdirbtas minėjimo projektas, kuris ir priimtas. Jo vykdymui prezidiumui pavedama visiška laisvė. Šiais metais pagal šį pasiūlymą Nepr. paskelbimo diena būtų minima trimis atvejais.

1. Šventės išvakarėse, Vasario 15 dieną žurnalistų S-gos patalpose numatomas suruošti priėmimą spaudos atstovams ir svetimtaučiams, kuriame taip pat galės dalyvauti ir mūsų tautiečiai.

Be patiekiamos rašytinės medžiagos apie Lietuvos laisvės reikalą bei trumpų kalbų, numatoma ir trumpa kondensuota meninė programa.

2. Vasario mėn. 16 dieną minėjimo aktas turėtų prasidėti iškilmingomis pamaldomis San Martin aikštėje, dalyvaujant lietuviškų organizacijų bei tautinėms vėliavoms ir kviestiams kitų tautų atstovams su savomis vėliavomis.

3. Vakare bus daromas minėjimo aktas visiems Villa Lugana Lietuvių Centro patalpose, su platesne programa. Priimtas Mindaugo savišalpinės dr-jos iš Berisso pasiūlymas da-



Berisso Gyv. Rožančiaus Brolija su rengė spalio mėn. kun. J. Margiui išleistuves ir naujam Aušros Vartų par. kleb. kun. J. Duobai sutiktuves

lyvauti Vasario 16-tos minėjimo programoje. Į šį minėjimą bus kviečiamos visos tautos, kovojančios dėl savo laisvės.

Bus daroma žygų, kad šventė būtų paminėta taip pat ir per vietos radio bei televiziją.

Svarstytas pasiūlymas Estų tautos šventės minėjimo iškilmes sujungti su mūsų, tam tikslui p. A. Šantarai pavesta sueiti į sąlytį su estų bendruomenės veikėjais.

Dėl žurnalistų S-gos salės gavimo išrinkta komisija, į kurią įeina p. J. Čikštas, A. Šantarai ir red. K. Norkus.

Svarstytas pasiūlymas dėl Tautos Fondo atgalvimo ir priimtas nutarimas atšalinčių metų sausio mėn. 11 d. šaukti tam tikslui pasitarimą iš numatytų iš anksto asmenų.

Alost prezidiumo posėdis numatomas dar š. m. gruodžio mėn. 21 dieną.

SESTADIENINĖS MOKYKLOS MOKSLO METŲ PABAIGA

Sekmadienį, gruodžio mėn. 15 d. Avellanedos šeštadieninė mokykla surengė mokslo metų užbaigimo proga išvyką į parką Pereyra.

Daugelis vyko iš Lietuvių parapijos autobusu, o kiti — savais autais. Iškilmėms padidinti iš Temperley apylinkės atvyko nemažas skaičius mokyklos mokinių su savo tėvais, atsiveždami savos mokyklos transparentus ir tautines vėliavas. Buvo laukiama ir villaluganiečių atvykimo, bet, deja, nesulaukta.

Pačios iškilmės prasidėjo apie 15 val., išsirikavus mokiniams prieš vėliavas.

Mok. O. Kairėlienė tarė trumpą atidaromąjį žodį, po to buvo sugiedoti abiejų tautų himnai. Lietuvių Bendruomenės C. V. pirm. p. Ignas Padvalskis pasakė kalbą išskeldamas svarbų mokytojų darbą lietuviškumo išlaikyme. Po jo buvo ir daugiau kalbėtojų, kaip Temperley apylinkės šeštadieninės mokyklos Tėvų Komiteto pirm. p. J. Sadauskas, mok. V. Jusaitis, p. Stasulevičius ir aktorius J. Valentinas, o paskutinis kalbėjo iš Berisso parvykdamas Aušros Vartų liet. par. klebonas kun. J. Duoba.

Po sveikinimų mokiniams buvo

LAIKAS

**PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS**

Redaguoja: REDAKCINĖ KOMISIJA. — Rankraščiai taisomai Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 50.—, pusm. \$ 27.—, vienas nr. \$ 2.— (brugvajuje met. 6 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

X METAI — Nr. 205

18 DE DICIEMBRE

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PAMALDOS

Aušros Vartų liet. parapijos šventovėje:

1957 M. GRUODŽIO 24 D. — KŪČIOS — 24 VAL. —
BERENELIŲ MIŠIOS.

1957 M. GRUODŽIO 25 D. — KALĖDOS — 10,30 VAL. —
IŠKILMINGA SUMA.

1957 M. GRUODŽIO 31 D., NAUJŲ METŲ IŠVAKARĖS
19,30 val.

PADĖKOS PAMALDOS

1958 m. sausio 1 d. — *Nauji Metai* — 10,30 val. —

IŠKILMINGA SUMA.

1958 m. sausio 6 d. — *Trys Karaliai* — 10,30 val. —

IŠKILMINGA SUMA.

KŪČIŲ PASNINKAS ŠIAIS METAIS ATKELTAS Į GRUODŽIO 23 D.

išsaugoti nesudužusį kiaušinį ir nubėgti iki paskirtos vietos ir jį kuo skubiausiai suvalgyti. Šias varžybas laimėjo Daiva Babronytė.

Visus šiuos žaidimus labai gyvai ir meistriškai pravedė Danguolė Valentinaitė. Po visų šių žaidimų sekė poilsis ir užkandžiai, nes daugumas programos dalyvių buvo jau gerokai išalkę.

Po laisvalaikio sekė vėl įvairūs žaidimai ir lietuviškieji rateliai, kurie užsitęsė net iki vėlumos. O paskui — sudėv parkas, bet nevienu nenorėjo apieisti taip mielos vietos.

As-ka

NAUJA SEIMA

Henrikas Bagdonas ir Juana Antonia Paspirgėlytė gruodžio 14 d. Aušros Vartų liet. parapijos bažnyčioje prisiekė amžiną ištikimybę. Vestuvių liudininkais buvo Jonas Paspirgėlis ir Ona Bagdonienė. Vestuvių iškilmingos vaisės įvyko Wilde. Abu jaunavedžiai yra gerai žinomi mūsų scenos darbuotojai, be kurių pagalbos neapsieidavo nei vienas svarbesnis mūsų scenos pastatymas. Henrikas Bagdonas yra ilgametis ARLB Avellanedos Apylinkės Valdybos narys, kur eilę metų ejo atsakingas pareigas. Paskutiniu laiku yra ARLB Centro Valdybos sekretorius. Naujajai šeimai linkėtina laimingos ir gražios ateities, nepalaidžiant ir visuomeninės veiklos.

PAKRIKŠTYTI LIETUVIŲ BAZNYČIOJE

— Angel Aldas Raimundas, Aldonos J. Liekytės ir Atilio Angelo sūnus, buvo pakrikštytas gruodžio 8 d. Krikšto tėvais buvo: Petras Albertas Tamoliūnas ir Rosa Rodrigo de Biscardi.

— Albina Rumzytė de Bohe lapkričio 4 d. susilaukė pirmo sūnaus, kuriam duotas Karolio Alberto vardas. Tėvai džiaugiasi sveiku naujagimiu.

Padėka

Felicijai ir Vincui Ratkams už \$ 1.000 auką Aušros Vartų liet. bažnyčioms reikalams nuožirdžiai dėkoja

Parapijos Klebonas

Jaunimas į tradicinę vasaros stovyklą

Villa del Dique!

Berniukai išvažiuoja iš Bs. Aires sausio 2 d. ir atostogaus visą sausio mėnesį.

Mergaitės išvažiuoja sausio 31 d.

Pragyvenimas dienai kainuoja 25 pesai.

Kelionės išlaidos apsimokama atskirai.

Berniukai privalo užsirašyti iki gruodžio 15 dienos, mergaitės iki — sausio 12 dienos, kad būtų galima iš anksto rezervuoti autobusuose vietą.



A. Stašaitytės ir J. Bakalčių sūnaus Rikardo Alberto krikštas Aušros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo A. Laugirdaitė ir R. Maceikūnas